

Βρυξέλλες, 21 Μαρτίου 2018
(OR. en)

7407/18

**Διοργανικός φάκελος:
2018/0060 (COD)**

JAI 246
JUSTCIV 70
EF 86
EJUSTICE 19
ECOFIN 271
DRS 16
COMPET 177
EMPL 121
SOC 161
CODEC 429
IA 73

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τον Γενικό Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Jordi AYET PUIGARNAU, Διευθυντής
Ημερομηνία Παραλαβής:	14 Μαρτίου 2018
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2018) 134 final
Θέμα:	Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 όσον αφορά την ελάχιστη κάλυψη ζημιών για τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2018) 134 final.

σνημμ.: COM(2018) 134 final

Βρυξέλλες, 14.3.2018
COM(2018) 134 final

2018/0060 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 όσον αφορά την ελάχιστη κάλυψη ζημιών για τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SWD(2018) 73 final} - {SWD(2018) 74 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η παρούσα πρόταση αποτελεί σημαντικό μέρος της προσπάθειας ενίσχυσης της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης της Ευρώπης (ΟΝΕ). Ένα πιο ολοκληρωμένο χρηματοπιστωτικό σύστημα θα ενισχύσει την ανθεκτικότητα της ΟΝΕ σε δυσμενείς κλυδωνισμούς καθώς θα διευκολύνει σημαντικά τον ιδιωτικό επιμερισμό των κινδύνων σε διασυνοριακό επίπεδο, ενώ ταυτόχρονα θα μειώσει την ανάγκη επιμερισμού των κινδύνων στον δημόσιο τομέα. Για να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι, η ΕΕ πρέπει τώρα να ολοκληρώσει την Τραπεζική Ένωση και να θέσει τα θεμέλια για μια Ένωση των Κεφαλαιαγορών. Η ανακοίνωση της Επιτροπής της 11ης Οκτωβρίου 2017¹ προτείνει μελλοντικές δράσεις για την ολοκλήρωση της Τραπεζικής Ένωσης μέσω της παράλληλης προώθησης της μείωσης του κινδύνου και του επιμερισμού του κινδύνου, στο πλαίσιο του χάρτη πορείας για την ενίσχυση της ΟΝΕ που καταρτίστηκε από την Επιτροπή στις 6 Δεκεμβρίου 2017².

Η αντιμετώπιση των υψηλών αποθεμάτων μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ) και μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (ΜΕΑ)³ καθώς και της πιθανής συσσώρευσής τους στο μέλλον αντιπροσωπεύει σημαντικό μέρος των προσπαθειών της Ένωσης για περαιτέρω μείωση των κινδύνων στο τραπεζικό σύστημα και για να δοθεί στις τράπεζες η δυνατότητα να επικεντρωθούν στη χορήγηση δανείων σε επιχειρήσεις και πολίτες. Οι συνεχιζόμενες συζητήσεις στο Συμβούλιο επιβεβαιώνουν ότι η επίτευξη περαιτέρω προόδου στην αντιμετώπιση των ΜΕΔ είναι ουσιαστικής σημασίας για την ολοκλήρωση της Τραπεζικής Ένωσης, η οποία αποτελεί κορυφαία προτεραιότητα στο Θεματολόγιο των Ηγετών.

Τα υψηλά αποθέματα ΜΕΔ μπορούν να επιβαρύνουν τις επιδόσεις των τραπεζών μέσω δύο βασικών διαύλων. Πρώτον, τα ΜΕΔ παράγουν λιγότερα έσοδα για τις τράπεζες από τα εξυπηρετούμενα δάνεια και επομένως μειώνουν την κερδοφορία των τραπεζών και μπορεί να προκαλέσουν ζημίες που μειώνουν το κεφάλαιό τους. Στις πλέον σοβαρές περιπτώσεις, τα φαινόμενα αυτά μπορεί να απειλήσουν τη βιωσιμότητα της τράπεζας, με πιθανές επιπτώσεις για τη χρηματοοικονομική σταθερότητα. Δεύτερον, τα ΜΕΔ δεσμεύουν μεγάλο μέρος των πόρων της τράπεζας, τόσο ανθρώπινων όσο και οικονομικών. Το γεγονός αυτό μειώνει την ικανότητα της τράπεζας να χορηγεί δάνεια, μεταξύ άλλων προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ).

¹ Ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα, την Ευρωπαϊκή και Οικονομική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών για την ολοκλήρωση της Τραπεζικής Ένωσης, COM(2017) 592 final της 11.10.2017.

² Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα - Περαιτέρω μέτρα για την ολοκλήρωση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης της Ευρώπης: χάρτης πορείας, COM(2017) 821 final της 6.12.2017.

³ Στα ΜΕΑ περιλαμβάνονται τα ΜΕΔ, οι μη εξυπηρετούμενοι χρεωστικοί τίτλοι και τα μη εξυπηρετούμενα στοιχεία εκτός ισολογισμού. Τα ΜΕΔ αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μέρος των ΜΕΑ και συχνά ο όρος ΜΕΔ χρησιμοποιείται συνεκδοχικά για να δηλώσει τα ΜΕΑ. Ένα δάνειο ορίζεται ως ΜΕΔ όταν ο οφειλέτης αντιμετωπίζει δυσκολίες στην καταβολή των προγραμματισμένων πληρωμών για την αποπληρωμή των τόκων ή του κεφαλαίου. Όταν οι πληρωμές παρουσιάζουν καθυστέρηση άνω των 90 ημερών ή το δάνειο θεωρείται απίθανο να εξοφληθεί από τον οφειλέτη, ταξινομείται ως ΜΕΔ.

Οι ΜΜΕ επηρεάζονται ιδιαίτερα από τη μειωμένη προσφορά πιστώσεων, καθώς βασίζονται πολύ περισσότερο στον τραπεζικό δανεισμό σε σχέση με τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις, κάτι που επηρεάζει αρνητικά την οικονομική ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Ο τραπεζικός δανεισμός είναι συχνά υπέρμετρα δαπανηρός και ο όγκος των τραπεζικών δανείων προς τις ΜΜΕ έχει επηρεαστεί σοβαρά από τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2008. Αυτό εμποδίζει την ανάπτυξη και τη μεγέθυνση των ΜΜΕ.

Η ύπαρξη επαρκώς ανεπτυγμένων δευτερογενών αγορών για τα ΜΕΔ είναι επίσης ένα από τα συστατικά στοιχεία για την εύρυθμη λειτουργία της Ένωσης Κεφαλαιαγορών⁴. Ένας από τους βασικούς στόχους που δίνουν ώθηση στην προτεραιότητα της Επιτροπής για εδραίωση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών είναι η παροχή νέων πηγών χρηματοδότησης για τις επιχειρήσεις της ΕΕ και ιδίως για τις ΜΜΕ και τις υψηλής ανάπτυξης καινοτόμες εταιρείες. Αν και το εγχείρημα για την Ένωση Κεφαλαιαγορών εστιάζει στη διευκόλυνση της πρόσβασης και τη διαφοροποίηση της μη τραπεζικής χρηματοδότησης για τις επιχειρήσεις της ΕΕ, αναγνωρίζει επίσης τον σημαντικό ρόλο των τραπεζών στη χρηματοδότηση της οικονομίας της ΕΕ. Επομένως, ένας από τους άξονες εργασίας για την Ένωση Κεφαλαιαγορών στοχεύει στην ενίσχυση της ικανότητας των τραπεζών να δανείζουν σε επιχειρήσεις, μεταξύ άλλων μέσω της ενίσχυσης της ικανότητάς τους να ανακτούν αξία από εξασφαλίσεις που χορηγούνται για την εξασφάλιση δανείων.

Τα υψηλά επίπεδα ΜΕΔ πρέπει επίσης να αντιμετωπιστούν μέσω ολοκληρωμένης προσέγγισης. Αν και η πρωταρχική ευθύνη για την αντιμετώπιση των υψηλών επιπέδων ΜΕΔ εξακολουθεί να βαρύνει τις τράπεζες και τα κράτη μέλη⁵, υπάρχει επίσης μια σαφής ενωσιακή διάσταση όσον αφορά τη μείωση των σημερινών επιπέδων ΜΕΔ, καθώς και την πρόληψη τυχόν συσσώρευσης ΜΕΔ στο μέλλον, δεδομένης της διασύνδεσης του τραπεζικού συστήματος της ΕΕ, και ιδίως στη ζώνη του ευρώ. Συγκεκριμένα, υπάρχουν σοβαρές δυνητικές δευτερογενείς επιπτώσεις από κράτη μέλη με υψηλά επίπεδα ΜΕΔ για το σύνολο της οικονομίας της ΕΕ, όσον αφορά τόσο τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα όσο και την οικονομική ανάπτυξη.

Η ανάγκη για ανάληψη αποφασιστικής και ολοκληρωμένης δράσης αναγνωρίστηκε στο «Σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων στην Ευρώπη» το οποίο εγκρίθηκε από το Συμβούλιο ECOFIN στις 11 Ιουλίου 2017. Το σχέδιο δράσης προβλέπει ολοκληρωμένη προσέγγιση που επικεντρώνεται σε μείγμα συμπληρωματικών δράσεων πολιτικής σε τέσσερις τομείς: i) εποπτεία και ρύθμιση των τραπεζών, ii) μεταρρύθμιση των πλαισίων αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και είσπραξης οφειλών, iii) ανάπτυξη δευτερογενών αγορών για επισφαλή περιουσιακά στοιχεία και iv) ενίσχυση της αναδιάρθρωσης του τραπεζικού συστήματος. Οι δράσεις σε αυτούς τους τομείς πρέπει να αναλαμβάνονται σε εθνικό επίπεδο και, όπου απαιτείται, σε επίπεδο Ένωσης. Ορισμένα μέτρα θα έχουν εντονότερο αντίκτυπο στην αξιολόγηση των κινδύνων εκ μέρους των τραπεζών για τη χορήγηση δανείου, ενώ άλλα θα συμβάλουν στην ταχεία αναγνώριση και την καλύτερη διαχείριση των ΜΕΔ, και άλλα επιπλέον μέτρα θα ενισχύσουν την αγοραία αξία

⁴ Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Ολοκλήρωση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών έως το 2019 - καιρός να επιταχύνουμε την επίτευξη αποτελεσμάτων, COM(2018) 114.

⁵ Η Επιτροπή έχει επισημάνει επανειλημμένως το ζήτημα αυτό, για τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

των εν λόγω ΜΕΔ. Τα μέτρα αυτά ενισχύονται αμοιβαία και δεν θα είναι αρκετά αποτελεσματικά αν εφαρμοστούν μεμονωμένα.

Η παρούσα πρόταση, μαζί με τα άλλα μέτρα που προωθεί η Επιτροπή, καθώς και η δράση που αναλαμβάνεται από τον ενιαίο εποπτικό μηχανισμό (EEM) και την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT) είναι βασικές συνιστώσες της προσπάθειας αυτής. Μέσω του συνδυασμού αρκετών συμπληρωματικών μέτρων, η Επιτροπή συμβάλλει στη δημιουργία κατάλληλου περιβάλλοντος για τις τράπεζες για την αντιμετώπιση των ΜΕΔ στους ισολογισμούς τους και τη μείωση του κινδύνου συσσώρευσης ΜΕΔ στο μέλλον.

Οι τράπεζες θα πρέπει να διαθέτουν επαρκείς πόρους όταν νέα δάνεια καθίστανται μη εξυπηρετούμενα, να δημιουργήσουν κατάλληλα κίνητρα για την αντιμετώπιση των ΜΕΔ σε αρχικό στάδιο και την αποφυγή υπερβολικά μεγάλης συσσώρευσης ΜΕΔ.

Αν τα δάνεια καταστούν μη εξυπηρετούμενα, οι τράπεζες θα μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τα ΜΕΔ μέσω αποτελεσματικότερων μηχανισμών επιβολής για εξασφαλισμένα δάνεια, με την επιφύλαξη κατάλληλων διασφαλίσεων για τους οφειλέτες.

Ωστόσο, αν τα αποθέματα ΜΕΔ γίνουν πολύ υψηλά – κάτι που ισχύει σήμερα για ορισμένες τράπεζες και κράτη μέλη – οι τράπεζες θα μπορούν να τα πωλούν σε αποτελεσματικές, ανταγωνιστικές και διαφανείς δευτερογενείς αγορές σε άλλους φορείς. Οι φορείς εποπτείας θα τους καθοδηγήσουν σχετικά, στο πλαίσιο των υφιστάμενων εξουσιών τους σε σχέση για τις τράπεζες, των λεγόμενων εξουσιών «του πυλώνα 2», δυνάμει της οδηγίας για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις (ΟΚΑ)⁶. Στις περιπτώσεις που τα ΜΕΔ έχουν καταστεί σημαντικό και γενικότερο πρόβλημα, τα κράτη μέλη μπορούν να συστήνουν εθνικές εταιρείες διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων ή να λαμβάνουν άλλα μέτρα στο πλαίσιο των ισχυόντων κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων και εξυγίανσης των τραπεζών.

Η παρούσα πρόταση προβλέπει ένα εκ του νόμου προβλεπόμενο προληπτικό μηχανισμό ασφαλείας κατά της υπερβολικής συσσώρευσης ΜΕΔ χωρίς επαρκή κάλυψη ζημίας στους ισολογισμούς των τραπεζών στο μέλλον. Το παρόν μέτρο συμπληρώνει ορισμένα άλλα μέτρα που παρουσιάζονται σήμερα στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Δεύτερη έκθεση προόδου σχετικά με τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων στην Ευρώπη»⁷. Προκειμένου να συνδράμει τις τράπεζες στην καλύτερη διαχείριση των ΜΕΔ, η Επιτροπή εκδίδει επίσης χωριστή πρόταση η οποία i) ενισχύει την προστασία των ενέγγυων πιστωτών, μέσω της παροχής πιο αποτελεσματικών μεθόδων για την ανάκτηση των κεφαλαίων τους από εξασφαλισμένα δάνεια σε επιχειρήσεις, με εξωδικαστικά μέσα, και ii) αίρει τα αδικαιολόγητα εμπόδια στην εξυπηρέτηση δανείων από τρίτους και στη μεταβίβαση πιστώσεων με σκοπό την περαιτέρω ανάπτυξη δευτερογενών αγορών για ΜΕΔ. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν επίσης κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον τρόπο σύστασης, όπου συντρέχει περίπτωση, εθνικών εταιρειών διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων (ΕΔΠΣ), σύμφωνα με τους υφιστάμενους κανόνες της ΕΕ για τις τράπεζες και τις κρατικές ενισχύσεις. Το σχέδιο στρατηγικής για τις ΕΔΠΣ παρέχει πρακτικές συστάσεις για τον σχεδιασμό και τη σύσταση

⁶ Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, ΕΕ L 176, σ. 338.

⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα - δεύτερη έκθεση προόδου σχετικά με τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων στην Ευρώπη, εισαγωγή αριθμού COM μόλις καταστεί διαθέσιμος.

ΕΔΠΣ σε εθνικό επίπεδο, με βάση τις βέλτιστες πρακτικές από προηγούμενες εμπειρίες στα κράτη μέλη⁸.

Οι πρωτοβουλίες αυτές ενισχύουν αμοιβαία η μια την άλλη. Ο εκ του νόμου προβλεπόμενος προληπτικός μηχανισμός ασφαλείας διασφαλίζει την επαρκή κάλυψη των πιστωτικών ζημιών επί μελλοντικών ΜΕΔ και διευκολύνει έτσι την εξυγίανση ή την πώλησή τους. Το σχέδιο στρατηγικής για τις ΕΔΠΣ βοηθάει τα κράτη μέλη που το επιθυμούν στην αναδιάρθρωση των τραπεζών τους μέσω της σύστασης εταιρειών διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων που ασχολούνται με ΜΕΔ. Τα αποτελέσματα αυτά συμπληρώνονται από την ώθηση για περαιτέρω ανάπτυξη δευτερογενών αγορών για ΜΕΔ, καθώς έτσι θα γίνει πιο ανταγωνιστική η ζήτηση για ΜΕΔ και θα αυξηθεί η αγοραία αξία τους. Επιπλέον, η επιτάχυνση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης των εξασφαλίσεων ως ταχύς μηχανισμός ανάκτησης της αξίας της εξασφάλισης μειώνει το κόστος εξυγίανσης των ΜΕΔ.

⁸ εισαγωγή αριθμού SWD μόλις καταστεί διαθέσιμος.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Πρέπει να γίνουν προβλέψεις για τα ΜΕΑ που να είναι σύμφωνες με το ισχύον λογιστικό πλαίσιο. Το νέο Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) 9, το οποίο εφαρμόζεται στην ΕΕ από 1ης Ιανουαρίου 2018, αναμένεται ότι θα βοηθήσει στην αντιμετώπιση του προβλήματος των καθυστερούμενων και ανεπαρκών προβλέψεων, καθώς λειτουργεί στη βάση της «αναμενόμενης ζημίας». Ωστόσο, το νέο πρότυπο δεν επιφέρει παρά περιορισμένες αλλαγές όσον αφορά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που έχουν μη εξυπηρετούμενα. Επιπροσθέτως, τα λογιστικά πρότυπα, συμπεριλαμβανομένου του ΔΠΧΑ 9, θέτουν μάλλον γενικές αρχές και προσεγγίσεις για τον προσδιορισμό των προβλέψεων πιστωτικής ζημίας, παρά λεπτομερείς κανόνες. Παρά τις υπάρχουσες κατευθύνσεις σχετικά με την εφαρμογή τους, τα λογιστικά πρότυπα παρέχουν γενικά διακριτική ευχέρεια όσον αφορά τον προσδιορισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας από εξυπηρετούμενα και μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές από εξασφαλίσεις ή εγγυήσεις και, συνεπώς, στον καθορισμό των επιπέδων προβλέψεων.

Βάσει του πυλώνα 2 του πλαισίου προληπτικής εποπτείας που καθιέρωσε η ΟΚΑ, οι αρμόδιες αρχές (δηλαδή ο φορέας εποπτείας) είναι δυνατό να επηρεάσουν την πολιτική του ιδρύματος όσον αφορά τον σχηματισμό προβλέψεων και να ζητήσουν ειδικές προσαρμογές στους υπολογισμούς των ιδίων κεφαλαίων ανάλογα με την περίπτωση⁹. Τα μέτρα του πυλώνα 2 εφαρμόζονται κατά τη διακριτική ευχέρεια της αρμόδιας αρχής και για κάθε περίπτωση χωριστά, εφόσον εκτιμηθεί ότι η πολιτική του ιδρύματος όσον αφορά τον σχηματισμό προβλέψεων είναι ανεπαρκής ή όχι αρκετά συνετή από εποπτική άποψη.

Εν κατακλείδι, οι ζημίες από πιστωτικά ανοίγματα (συμπεριλαμβανομένων των ΜΕΑ) υπόκεινται τόσο στα λογιστικά πρότυπα όσο και στην προληπτική ρύθμιση. Ωστόσο, ούτε το λογιστικό πλαίσιο ούτε το πλαίσιο προληπτικής εποπτείας προβλέπουν σήμερα μια ελάχιστη κοινή διαχείριση που θα απέτρεπε τη συσσώρευση ανεπαρκώς καλυπτόμενων ΜΕΑ.

Στο σχέδιο δράσης του το Συμβούλιο καλούσε την Επιτροπή «να εξετάσει [...] προληπτικούς μηχανισμούς ασφαλείας για την αντιμετώπιση ενδεχόμενης δημιουργίας ανεπαρκών προβλέψεων για τα πρόσφατα χορηγηθέντα δάνεια. Αυτοί οι εκ του νόμου προβλεπόμενοι μηχανισμοί ασφαλείας θα μπορούσαν να λάβουν τη μορφή υποχρεωτικής προληπτικής αφαίρεσης των ΜΕΑ από τα ίδια κεφάλαια, έπειτα από εκτίμηση των καταλληλότερων βαθμονομήσεων σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική».

Τα ΜΕΑ με ανεπαρκείς προβλέψεις είναι πιο πιθανό να παραμείνουν στους τραπεζικούς ισολογισμούς σε μια προσπάθεια των τραπεζών να αποφύγουν ή να καθυστερήσουν την αναγνώριση ζημιών (προσέγγιση «στάσης αναμονής»). Ο σχηματισμός ανεπαρκών προβλέψεων και η ανοχή ζημιών αποτελούν μείζονα εμπόδια για την αναδιάρθρωση του χρέους και την πώληση στοιχείων ενεργητικού, καθώς οι τράπεζες μπορεί να αναβάλλουν την αναδιάρθρωση ή την απομόχλευση με στόχο την αποφυγή της αναγνώρισης ζημιών. Έχει διαπιστωθεί ότι οι καθυστερήσεις στην αναγνώριση ζημιών συμβάλλουν στη συρρίκνωση των δανειακών χορηγήσεων, καθώς εντείνουν τις πιέσεις προς τις τράπεζες για αύξηση των προβλέψεων σε περιόδους ακραίων συνθηκών (δηλαδή όταν προκύπτουν ζημίες και οι κανονιστικές απαιτήσεις για τα ίδια κεφάλαια γίνονται πιο δεσμευτικές).

⁹ Η Επιτροπή διευκρίνισε το πεδίο εφαρμογής αυτής της εξουσίας στην έκθεσή της για την επισκόπηση της λειτουργίας του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (EEM), COM(2017) 591 final.

Ανταποκρινόμενη στο αίτημα του Συμβουλίου ECOFIN, η Επιτροπή πραγματοποίησε στοχευμένη διαβούλευση και εκτίμηση επιπτώσεων, η οποία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η θέσπιση ελάχιστης προληπτικής διαχείρισης που θα λειτουργεί ως εκ του νόμου προβλεπόμενος μηχανισμός ασφαλείας για τα πρόσφατα χορηγηθέντα ανοίγματα τα οποία ακολούθως καθίστανται μη εξυπηρετούμενα αποτελεί ενδεδειγμένη λύση για την πρόληψη της συσσώρευσης ΜΕΑ στο μέλλον. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις στην οδηγία για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις (ΟΚΑ)¹⁰, η οποία έχει άμεση εφαρμογή σε όλα τα ιδρύματα στην ΕΕ, καθιέρωσαν ένα πλαίσιο για ένα προληπτικό μηχανισμό ασφαλείας για τα προσφάτως δημιουργηθέντα ανοίγματα που καθίστανται μη εξυπηρετούμενα, υπό τη μορφή χρονικά δεσμευτικών προληπτικών αφαιρέσεων από ίδια κεφάλαια. Ο εν λόγω μηχανισμός προληπτικής εποπτείας έχει ως στόχο:

- να μειώσει τους κινδύνους για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα που προκύπτουν από τα ελλειπώς καλυπτόμενα ΜΕΑ, αποφεύγοντας τη συσσώρευση ή την αύξηση των εν λόγω ΜΕΑ με ενδεχόμενες δευτερογενείς επιπτώσεις υπό ακραίες συνθήκες αγοράς· και
- να διασφαλίσει ότι τα ιδρύματα διαθέτουν επαρκή κάλυψη ζημιών για τα ΜΕΑ, προστατεύοντας με τον τρόπο αυτό την κερδοφορία τους, το κόστος κεφαλαίου και χρηματοδότησής τους σε περιόδους ακραίων συνθηκών. Αυτό με τη σειρά του θα εξασφαλίσει διαθεσιμότητα σταθερής και λιγότερη φιλοκυκλικής χρηματοδότησης για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις.

Θα συμπληρώσει i) την εφαρμογή των λογιστικών προτύπων ως προς τις προβλέψεις ζημιών από δάνεια για τα ΜΕΑ, και ii) τη χρήση των υφιστάμενων εποπτικών εξουσιών του πυλώνα 2 μετά από αξιολόγηση της κάθε περίπτωσης χωριστά από την αρμόδια αρχή.

Συνεπώς, τα ιδρύματα θα πρέπει να συνεχίσουν να αναγνωρίζουν προβλέψεις με βάση την αξιολόγησή τους και τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα. Οι εν λόγω προβλέψεις, συμπεριλαμβανομένων των πιθανών αυξήσεων λόγω της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9, θα λαμβάνονται εξ ολοκλήρου υπόψη για τους σκοπούς του προληπτικού μηχανισμού ασφαλείας. Όταν το ύψος των προβλέψεων και των λοιπών προσαρμογών δεν επαρκεί για να καλύψει τις ζημιές από ΜΕΑ έως τα κοινά ελάχιστα επίπεδα, θα εφαρμόζεται ο προληπτικός μηχανισμός ασφαλείας που απαιτεί αφαίρεση της διαφοράς από τα στοιχεία κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1). Όταν οι αρμόδιες αρχές διαπιστώνουν, κατά περίπτωση, ότι παρά την εφαρμογή του προληπτικού μηχανισμού ασφαλείας για ΜΕΑ βάσει του παρόντος κανονισμού, τα ΜΕΑ ενός συγκεκριμένου ιδρύματος δεν καλύπτονται επαρκώς, δύνανται να κάνουν χρήση των εποπτικών εξουσιών τους δυνάμει του πυλώνα 2.

Για τη διασφάλιση συνεκτικότητας στο πλαίσιο προληπτικής εποπτείας, η προτεινόμενη διαχείριση στο πλαίσιο του πυλώνα 1 βασίζεται σε ορισμούς και έννοιες που χρησιμοποιούνται ήδη για τους σκοπούς της υποβολής εποπτικών αναφορών. Η έννοια του ΜΕΑ που εισάγεται μέσω της παρούσας τροποποίησης, όπως και τα κριτήρια που σχετίζονται με την ανοχή, είναι συνεπής με εκείνη στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 680/2014 της

¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012, ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 1.

Επιτροπής¹¹, η οποία χρησιμοποιείται ήδη ευρέως για σκοπούς υποβολής εποπτικών αναφορών.

Όπου είναι αναγκαίο για λόγους συνέπειας, προτείνονται επίσης τροποποιήσεις στις σχετικές διατάξεις του ΟΚΑ.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Περισσότερα από πέντε χρόνια μετά τη συμφωνία των Ευρωπαϊών αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων για τη δημιουργία Τραπεζικής Ένωσης, έχουν υλοποιηθεί δύο από τους πυλώνες της - η ενιαία εποπτεία και η εξυγίανση - εδραζόμενοι στις στέρρες βάσεις ενός ενιαίου εγχειριδίου κανόνων για όλα τα όργανα της ΕΕ. Αν και έχει επιτευχθεί σημαντική πρόοδος, είναι απαραίτητα περαιτέρω μέτρα για την ολοκλήρωση της Τραπεζικής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας ενιαίου συστήματος εγγύησης των καταθέσεων, όπως ορίζεται στην ανακοίνωση του Οκτωβρίου 2017 και στον χάρτη πορείας του Δεκεμβρίου 2017.

Πέρα από το ολοκληρωμένο πακέτο μεταρρυθμίσεων που πρότεινε η Επιτροπή τον Νοέμβριο του 2016 («δέσμη μέτρων για τη μεταρρύθμιση του τραπεζικού τομέα»), ο προτεινόμενος προληπτικός μηχανισμός ασφαλείας αποτελεί ένα από τα μέτρα μείωσης του κινδύνου που απαιτούνται για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας του τραπεζικού τομέα, παράλληλα με τη σταδιακή εισαγωγή του Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασφάλισης των Καταθέσεων (EDIS). Τα μέτρα αυτά αποσκοπούν παράλληλα στη διασφάλιση της συνεχούς εφαρμογής ενιαίου εγχειριδίου κανόνων για όλα τα όργανα της ΕΕ, τόσο εντός όσο και εκτός της Τραπεζικής Ένωσης. Οι συνολικοί στόχοι της παρούσας πρότασης, όπως περιγράφονται ανωτέρω, είναι πλήρως συνεπείς και συνεκτικοί με τους θεμελιώδεις στόχους της ΕΕ όσον αφορά την προώθηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, τη μείωση της πιθανότητας και της έκτασης της στήριξης από τους φορολογούμενους σε περίπτωση εξυγίανσης ιδρύματος, καθώς και τη συμβολή στην αρμονική και βιώσιμη χρηματοδότηση της οικονομικής δραστηριότητας, που ευνοεί ένα υψηλό επίπεδο ανταγωνιστικότητας και προστασίας των καταναλωτών.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η νομική βάση για τις προτεινόμενες τροποποιήσεις είναι η ίδια με εκείνη της υπό τροποποίηση νομοθετικής πράξης, ήτοι το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Το τρέχον πλαίσιο προληπτικής εποπτείας της ΕΕ δεν προβλέπει εναρμονισμένη προληπτική διαχείριση όσον αφορά τα ΜΕΑ. Κατά συνέπεια, η πραγματική κάλυψη ζημιών για τα ΜΕΑ μπορεί να διαφέρει μεταξύ τραπεζών σε διαφορετικές περιοχές δικαιοδοσίας, ακόμη και αν ενέχουν τον ίδιο υποκείμενο κίνδυνο. Αυτό μπορεί να περιορίσει τη συγκρισιμότητα των δεικτών κεφαλαίου μεταξύ των χωρών και να υπονομεύσει την αξιοπιστία τους. Τράπεζες με τα ίδια χαρακτηριστικά κινδύνου και το ίδιο νόμισμα μπορεί να αντιμετωπίζουν διαφορετικούς χρηματοδοτικούς όρους ανάλογα με το πού είναι εγκατεστημένες στην

¹¹ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 680/2014 της Επιτροπής, της 16ης Απριλίου 2014, για τη θέσπιση εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά την υποβολή εποπτικών αναφορών από τα ιδρύματα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 191 της 28.6.2014, σ. 1).

Ένωση. Αυτό δημιουργεί πρόσθετο χρηματοπιστωτικό κατακερματισμό ο οποίος λειτουργεί ανασταλτικά για ένα από τα πλέον σημαντικά πλεονεκτήματα της εσωτερικής αγοράς, ήτοι τη διαφοροποίηση και τον επιμερισμό των οικονομικών κινδύνων μεταξύ των συνόρων.

Ωστόσο, τα κράτη μέλη διαθέτουν περιορισμένη αρμοδιότητα για τη θέσπιση νομικά δεσμευτικών απαιτήσεων γενικής εφαρμογής σχετικά με τον σχηματισμό προβλέψεων. Η εξειδίκευση των ΔΠΧΑ, π.χ., αποτελεί ευθύνη του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB). Όσον αφορά την προληπτική διαχείριση, επιδιώκεται η μέγιστη δυνατή εναρμόνιση των ελάχιστων απαιτήσεων που έχουν άμεση εφαρμογή σε ιδρύματα (συμπεριλαμβανομένων εκείνων για τα ΜΕΑ, όπως αφαιρέσεις από τα ίδια κεφάλαια) σε όλο το εύρος της εσωτερικής αγοράς.

Οι αρμόδιες αρχές που είναι υπεύθυνες για την εποπτεία των ιδρυμάτων στην ΕΕ έχουν την εξουσία να επηρεάσουν την πολιτική των ιδρυμάτων όσον αφορά τον σχηματισμό προβλέψεων και να ζητήσουν ειδικές προσαρμογές στους υπολογισμούς των ιδίων κεφαλαίων ανάλογα με την περίπτωση δυνάμει του πυλώνα 2 του πλαισίου, λαμβάνοντας υπόψη τη συγκεκριμένη κατάσταση του ιδρύματος. Ωστόσο, δεν μπορούν να επιβάλουν εναρμονισμένη (ελάχιστη) διαχείριση σε όλα τα κράτη μέλη και στα ιδρύματα, ούτε να αντιμετωπίσουν ουσιαστικά σε συστηματική βάση και σε όλο το εύρος της ΕΕ τον πιθανό ανεπαρκή σχηματισμό προβλέψεων για τα ΜΕΑ.

Στόχος των προτεινόμενων μέτρων είναι η συμπλήρωση της υφιστάμενης νομοθεσίας της ΕΕ· αυτό μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο ΕΕ, παρά με τη λήψη διαφόρων εθνικών ή εποπτικών μέτρων. Η νομοθετική δράση σε επίπεδο ΕΕ θα έχει οδηγήσει σε εναρμονισμένη διαχείριση υποχρεώνοντας όλα τα ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στην ΕΕ να μεριμνούν για τις ζημιές από πρόσφατα δημιουργηθέντα ανοίγματα που καθίστανται μη εξυπηρετούμενα σε ένα κοινό προληπτικό ελάχιστο επίπεδο. Ένας τέτοιος προληπτικός μηχανισμός ασφαλείας θα θέσει αυτομάτως φραγμό στη συσσώρευση μελλοντικών ΜΕΑ χωρίς επαρκή κάλυψη ζημιών από δάνεια σε ολόκληρη την ΕΕ και, ως εκ τούτου, θα ενισχύσει τη χρηματοοικονομική ευρωστία των τραπεζών και την ικανότητά τους να χορηγούν δάνεια. Η δράση σε επίπεδο ΕΕ θα μειώσει πιθανές δευτερογενείς επιπτώσεις στο εσωτερικό της ΕΕ. Θα συμβάλει επίσης στην περαιτέρω μείωση του κινδύνου και στην αποκατάσταση των συνθηκών ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά εξασφαλίζοντας ισότιμη αντιμετώπιση όλων των τραπεζών στο πεδίο της προληπτικής διαχείρισης για τα ΜΕΑ, μειώνοντας τις άσκοπες αποκλίσεις στις πρακτικές των τραπεζών, αυξάνοντας τη συγκρισιμότητα, διευκολύνοντας την πειθαρχία στην αγορά και προάγοντας την εμπιστοσύνη των αγορών.

- **Αναλογικότητα**

Η αναλογικότητα αποτέλεσε αναπόσπαστο μέρος της εκτίμησης επιπτώσεων που συνοδεύει την πρόταση. Όχι μόνον αξιολογήθηκαν μία προς μία όλες οι προτεινόμενες επιλογές έναντι του στόχου της αναλογικότητας, αλλά αναλύθηκε επίσης η έλλειψη αναλογικότητας των υφιστάμενων κανόνων, με στόχο την ελαχιστοποίηση του διοικητικού κόστους και του κόστους συμμόρφωσης και, παράλληλα, την επίτευξη κοινής διαχείρισης σε ολόκληρη την Ένωση.

Η πρόταση προβλέπει εναρμονισμένη διαχείριση των ΜΕΑ για τους σκοπούς της προληπτικής εποπτείας ώστε να διασφαλιστεί ότι όλα τα ιδρύματα στην ΕΕ διαθέτουν ένα ελάχιστο επίπεδο κάλυψης για τους κινδύνους που σχετίζονται με τα ΜΕΑ. Οι εφαρμοστέες απαιτήσεις ελάχιστης κάλυψης λαμβάνουν υπόψη το διάστημα ταξινόμησης του ανοίγματος ως μη εξυπηρετούμενου και κάνουν διάκριση μεταξύ των μη εξασφαλισμένων και των εξασφαλισμένων ΜΕΑ καθώς και μεταξύ των ΜΕΑ στα οποία ο πιστούχος είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών και των λοιπών ΜΕΑ. Η προτεινόμενη

διαχείριση είναι συνεπώς ανάλογη προς τα διαφορετικά χαρακτηριστικά κινδύνου που μπορεί να έχουν τα διάφορα ΜΕΑ και, την ίδια στιγμή, προσφέρει μια σχετικά απλή προσέγγιση που μπορεί εύκολα να εφαρμοστεί σε όλες τις περιπτώσεις. Το πιο αναλογικό μέσο για τη διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού, τη μείωση της κανονιστικής πολυπλοκότητας και την αποφυγή αδικαιολόγητου κόστους συμμόρφωσης (ιδίως για τις διασυνοριακές δραστηριότητες), την προώθηση της περαιτέρω ολοκλήρωσης στην αγορά της ΕΕ και τη συμβολή στην εξάλειψη των δυνατοτήτων προσφυγής σε ρυθμιστικό αρμπιτράζ είναι η τροποποίηση των υφιστάμενων ενωσιακών κανόνων σχετικά με τις απαιτήσεις περί ιδίων κεφαλαίων.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Προτείνεται η εφαρμογή των μέτρων με τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, καθώς τα μέτρα αναφέρονται ή αναπτύσσουν περαιτέρω υπάρχουσες διατάξεις του συγκεκριμένου κανονισμού, ιδίως όσον αφορά τους υπολογισμούς των ιδίων κεφαλαίων.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Η Επιτροπή πραγματοποίησε στοχευμένη διαβούλευση τον Νοέμβριο 2017, προκειμένου να εκτιμήσει εάν ήταν σκόπιμη η εισαγωγή προληπτικού μηχανισμού ασφαλείας για την αντιμετώπιση του ανεπαρκούς σχηματισμού προβλέψεων για τα ΜΕΑ.

Στόχος ήταν η συλλογή απόψεων από ενδιαφερομένους του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα σχετικά με τη σκοπιμότητα ενός προληπτικού μηχανισμού ασφαλείας, τον πιθανό σχεδιασμό και τις πιθανές ακούσιες συνέπειές του. Τα ερωτήματα κάλυπταν και τις τρεις επιλογές πολιτικής που αναλύονται στην εκτίμηση επιπτώσεων η οποία εκπονήθηκε μετά τη διαβούλευση.

Η διαβούλευση ήταν ανοικτή σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Οι περισσότερες απαντήσεις προέρχονταν από τράπεζες ή ενώσεις τραπεζών και ένας μικρός αριθμός από φορείς εποπτείας. Ελήφθησαν συνολικά 38 απαντήσεις: 29 από ενδιαφερομένους του ιδιωτικού τομέα (συμπεριλαμβανομένου ενός μεμονωμένου ιδιώτη) και 9 από ενδιαφερομένους του δημόσιου τομέα. Οι περισσότερες προέρχονταν από απαντήσαντες σε κράτη μέλη με τους υψηλότερους δείκτες ΜΕΑ.

Όσον αφορά τον σχεδιασμό ενός προληπτικού μηχανισμού ασφαλείας, οι περισσότεροι ενδιαφερόμενοι εξέφρασαν προτίμηση για μια προοδευτική διαδικασία αφαίρεσης, με το σκεπτικό ότι αναγνωρίζει καλύτερα την έγκαιρη ανάκτηση των δανείων. Αυτή είναι και η επιλογή που ακολουθήθηκε στην πρόταση. Ορισμένοι τάχθηκαν υπέρ της διάκρισης μεταξύ των ΜΕΑ στα οποία ο πιστούχος συνεχίζει να αποπληρώνει τις οφειλές του και των ΜΕΑ στα οποία ο πιστούχος είναι αφερέγγυος. Η υπόδειξη αυτή εντάχθηκε στην πρόταση.

Το παράρτημα 2 της εκτίμησης επιπτώσεων συνοψίζει τις απαντήσεις που δόθηκαν στη διαβούλευση.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Η Επιτροπή απευθύνθηκε στην Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΒΑ), η οποία ανταποκρίθηκε παρά το στενό χρονικό πλαίσιο στο αίτημα για παροχή συμβουλών σχετικά με τις συνέπειες

ενός πιθανού προληπτικού μηχανισμού ασφαλείας. Οι εκτιμήσεις της ΕΒΑ συμπεριλήφθηκαν στην εκτίμηση επιπτώσεων.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η εκτίμηση επιπτώσεων¹² συζητήθηκε με την Επιτροπή Ρυθμιστικού Ελέγχου και εγκρίθηκε χωρίς επιφυλάξεις στις 17 Ιανουαρίου 2018¹³. Η πρόταση συνοδεύεται από την εκτίμηση επιπτώσεων και παραμένει συνεπής προς αυτή.

Η εκτίμηση επιπτώσεων περιγράφει το βασικό σενάριο και το συγκρίνει με τις τρεις πιθανές επιλογές για την εισαγωγή προληπτικού μηχανισμού ασφαλείας λαμβάνοντας υπόψη όλες τις σχετικές παραδοχές. Το βασικό σενάριο λαμβάνει υπόψη την τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά τον σχηματισμό προβλέψεων για τα ΜΕΑ, δηλαδή την εφαρμογή των νέων κανόνων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 και τις υφιστάμενες εποπτικές εξουσίες των αρμόδιων αρχών σχετικά με την αύξηση των προβλέψεων για τα ΜΕΑ. Δύο επιλογές συνίστανται στην προληπτική αφαίρεση από ίδια κεφάλαια σε περίπτωση σχηματισμού ανεπαρκών προβλέψεων, χρησιμοποιώντας είτε μια προσέγγιση τέλους περιόδου είτε μια σταδιακή διαδικασία (που θα μπορούσε να είναι γραμμική ή προοδευτική). Η τρίτη επιλογή υιοθετεί την προσέγγιση της απομείωσης της αξίας για τα εξασφαλισμένα ΜΕΑ, βάσει της οποίας ο ειδικός τύπος πιστωτικής προστασίας που χρησιμοποιείται για την εξασφάλιση του ΜΕΑ λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό που αφορά τον μηχανισμό ασφαλείας. Με βάση την ανάλυση της εκτίμησης επιπτώσεων, η προτιμώμενη επιλογή είναι μια προσέγγιση σταδιακής αφαίρεσης βάσει προοδευτικής διαδικασίας. Συγκρινόμενη με την προσέγγιση τέλους της περιόδου, η επιλογή αυτή αποφεύγει τις απότομες δυσανάλογα σοβαρές συνέπειες. Παρέχει επίσης στις τράπεζες τη δυνατότητα να επιβάλουν την πιστωτική προστασία ή να ανακτούν δάνεια κατά τα πρώτα έτη, σε σύγκριση με μια γραμμική διαδικασία αφαίρεσης. Τέλος, θεωρείται λιγότερο πολύπλοκη και επιχειρησιακά επιβαρυντική από μια επιλογή βασισμένη σε μια προσέγγιση απομείωσης.

Όπως φαίνεται στην εκτίμηση επιπτώσεων, το αναμενόμενο κόστος από την εισαγωγή προληπτικού μηχανισμού ασφαλείας για τα ΜΕΑ με σχηματισμό ανεπαρκών προβλέψεων μπορεί να θεωρηθεί διαχειρίσιμο. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της ΕΒΑ, η σωρευτική μείωση στον διάμεσο δείκτη των στοιχείων κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET 1) των τραπεζών της ΕΕ λόγω της εισαγωγής προληπτικού μηχανισμού ασφαλείας (παρόμοιου με το σχεδιαζόμενο) ανέρχεται σε περίπου 138 μονάδες βάσης μετά από είκοσι χρόνια. Ωστόσο, αυτό το αποτέλεσμα δεν παύει να αντιστοιχεί στο ανώτατο όριο όσον αφορά τον πιθανό αντίκτυπο του προτεινόμενου μέτρου, καθώς οι υποκείμενες παραδοχές είναι αρκετά συντηρητικές (βλέπε εκτίμηση επιπτώσεων), και δεν συνεκτιμώνται οι επιπτώσεις μιας λιγότερο αυστηρής βαθμονόμησης που θα εφαρμόζεται σε ειδικές περιπτώσεις ΜΕΑ τα οποία δεν είναι πιθανό να εξοφληθούν.

Η έκθεση της εκτίμησης επιπτώσεων υπέστη ελαφρές τροποποιήσεις σύμφωνα με τις συστάσεις στη γνωμοδότηση της Επιτροπής Ρυθμιστικού Ελέγχου. Η κοινή εισαγωγή των τριών εκθέσεων σχετικά με τα ΜΕΑ αναπτύχθηκε εκτενέστερα προκειμένου να εξηγηθούν καλύτερα οι μεταξύ τους συνέργειες. Προστέθηκε περαιτέρω αιτιολόγηση της ανάγκης για ανάληψη δράσης σε επίπεδο ΕΕ και η έκθεση τροποποιήθηκε ώστε να αντικατοπτρίζει καλύτερα τον αντίκτυπο υφιστάμενων μέτρων όπως το ΔΠΧΑ 9 και οι εξουσίες του πυλώνα

¹² Εισαγωγή συνδέσμου για την εκτίμηση επιπτώσεων.

¹³ Εισαγωγή συνδέσμου για τη θετική γνωμοδότηση.

2. Προστέθηκαν επικαιροποιημένες εκτιμήσεις της ΕΒΑ, σε συνδυασμό με εκτενέστερες εξηγήσεις των αποτελεσμάτων και των χρησιμοποιούμενων παραδοχών. Τέλος, οι πίνακες ποσοτικοποίησης προσαρμόστηκαν σύμφωνα με τις επικαιροποιημένες εκτιμήσεις και με στόχο την ενίσχυση της ποσοτικοποίησης των μακροοικονομικών επιπτώσεων της προτιμώμενης επιλογής.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Η παρούσα πρωτοβουλία εισάγει ένα νέο εργαλείο (απαιτήσεις ελάχιστης κάλυψης για προκληθείσες/προσδοκώμενες ζημιές σε ΜΕΑ) το οποίο συμπληρώνει την ισχύουσα νομοθεσία με την καθιέρωση νέας προληπτικής διαχείρισης και την ενσωμάτωση υφιστάμενων ορισμών. Βελτιώνει την αποδοτικότητα της ισχύουσας νομοθεσίας με την εξασφάλιση ενός τυποποιημένου ελάχιστου επιπέδου κανόνων κάλυψης ανά την ΕΕ. Πρέπει να επισημανθεί ότι οι άλλες τρέχουσες και προγενέστερες πρωτοβουλίες σχετικά με τα ΜΕΑ θα έχουν επίσης αντίκτυπο στα επίπεδα των ΜΕΑ, οπότε είναι δύσκολο να διακρίνει κανείς τα οφέλη αποδοτικότητας από κάθε μεμονωμένο μέτρο (βλέπε παράρτημα 3 της εκτίμησης επιπτώσεων για περισσότερες λεπτομέρειες).

Μέσω της ενίσχυσης των ισολογισμών των τραπεζών με μια πιο έγκαιρη και αποτελεσματική διαχείριση των ΜΕΑ, ένας προληπτικός μηχανισμός ασφαλείας για ΜΕΑ με ανεπαρκείς προβλέψεις θα συμβάλει σε μια πιο σταθερή προσφορά πιστώσεων στο μέλλον. Οι θετικές επιπτώσεις αναμένεται να είναι ιδιαίτερα επωφελείς για τις ΜΜΕ, οι οποίες βασίζονται περισσότερο στον τραπεζικό δανεισμό σε σχέση με τις μεγάλες εταιρείες.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η ΕΕ είναι προσηλωμένη στην τήρηση υψηλών προτύπων προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και έχει υπογράψει μια ευρεία δέσμη συμβάσεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Σε αυτό το πλαίσιο, η πρόταση σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που κατοχυρώνονται από τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συγκεκριμένα την επιχειρηματική ελευθερία, το δικαίωμα στην περιουσία, το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη, την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία των καταναλωτών.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Δεδομένου ότι η παρούσα πρόταση θα εισαγάγει τροποποιήσεις στους υπολογισμούς των ιδίων κεφαλαίων που ορίζονται στον κανονισμό ΚΚΕ, η παρακολούθηση και η αξιολόγησή της θα διενεργούνται στο πλαίσιο της παρακολούθησης του εν λόγω κανονισμού.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Ορισμός του ΜΕΑ - προτεινόμενο άρθρο 47α:

Για τους σκοπούς του προληπτικού μηχανισμού ασφαλείας, εισάγεται ορισμός του ΜΕΑ στον κανονισμό ΚΚΕ. Ο ορισμός αυτός βασίζεται στην έννοια του ΜΕΑ όπως ορίζεται από τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 680/2014 της Επιτροπής, η οποία χρησιμοποιείται ήδη

ευρέως για σκοπούς υποβολής εποπτικών αναφορών. Ο ορισμός περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα υπερήμερα ανοίγματα όπως ορίζονται για τους σκοπούς του υπολογισμού των απαιτήσεων ιδίων κεφαλαίων για τον πιστωτικό κίνδυνο και τα απομειωμένα ανοίγματα σύμφωνα με το ισχύον λογιστικό πλαίσιο. Επιπροσθέτως, και επίσης σύμφωνα με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 680/2014 της Επιτροπής, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις εισάγουν αυστηρά κριτήρια σχετικά με τις προϋποθέσεις παύσης χειρισμού ενός ανοίγματος ως μη εξυπηρετούμενου καθώς και σχετικά με τις κανονιστικές συνέπειες της αναχρηματοδότησης και των άλλων μέτρων ρύθμισης.

Γενική αρχή του προληπτικού μηχανισμού ασφαλείας – προτεινόμενα άρθρα 36 παράγραφος 1 στοιχείο ιγ) και 47γ:

Το προληπτικός μηχανισμός ασφαλείας συνίσταται σε δύο βασικά στοιχεία: i) στην απαίτηση από τα ιδρύματα να καλύπτουν έως το ύψος κοινών ελάχιστων επιπέδων τις προκληθείσες και τις αναμενόμενες ζημιές από πρόσφατα δημιουργηθέντα δάνεια όταν τα εν λόγω δάνεια καθίστανται μη εξυπηρετούμενα («απαίτηση ελάχιστης κάλυψης») και ii) όταν η απαίτηση ελάχιστης κάλυψης δεν ικανοποιείται, στη μείωση της διαφοράς μεταξύ του επιπέδου της πραγματικής κάλυψης και της ελάχιστης κάλυψης από στοιχεία κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1).

Η απαίτηση ελάχιστης κάλυψης αυξάνει σταδιακά ανάλογα με το χρονικό διάστημα ταξινόμησης ενός ανοίγματος ως μη εξυπηρετούμενου. Η ετήσια αύξηση της απαίτησης ελάχιστης κάλυψης είναι μικρότερη στη διάρκεια των πρώτων ετών μετά την ταξινόμηση ενός ανοίγματος ως μη εξυπηρετούμενου. Αυτή η σταδιακή αύξηση αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι όσο μεγαλύτερο το διάστημα μη εξυπηρέτησης ενός ανοίγματος, τόσο μικρότερη η πιθανότητα είσπραξης του οφειλόμενου ποσού.

Τα ακόλουθα στοιχεία θα είναι επιλέξιμα προς συμμόρφωση με τις απαιτήσεις ελάχιστης κάλυψης:

α) προβλέψεις που αναγνωρίζονται βάσει του ισχύοντος λογιστικού πλαισίου («προσαρμογές πιστωτικού κινδύνου»), δηλαδή το ποσό ειδικών και γενικών προβλέψεων ζημιών από δάνεια για πιστωτικούς κινδύνους, που έχει αναγνωριστεί στις οικονομικές καταστάσεις του ιδρύματος·

β) πρόσθετες προσαρμογές αξίας για στοιχεία ενεργητικού εύλογης αξίας·

γ) άλλες μειώσεις ιδίων κεφαλαίων· π.χ., τα ιδρύματα έχουν τη δυνατότητα να αφαιρούν μεγαλύτερα ποσά από τα ίδια κεφάλαιά τους σε σύγκριση με εκείνα που απαιτούνται από τον κανονισμό· και

δ) για τα ιδρύματα που υπολογίζουν σταθμισμένα ως προς τον κίνδυνο στοιχεία του ενεργητικού με την προσέγγιση των εσωτερικών διαβαθμίσεων (προσέγγιση IRB), το ρυθμιστικό αναμενόμενο έλλειμμα λόγω ζημιών που έχει ήδη αφαιρεθεί από τα ίδια κεφάλαια.

Ο προληπτικός μηχανισμός ασφαλείας εφαρμόζεται μόνον όταν το άθροισμα των ποσών που απαριθμούνται στα στοιχεία α) έως δ) δεν επαρκεί για την ικανοποίηση της ισχύουσας απαίτησης ελάχιστης κάλυψης. Η αφαίρεση θα διασφαλίζει ότι οι κίνδυνοι που συνδέονται με τα ΜΕΑ αποτυπώνονται καταλλήλως στους δείκτες κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1) των ιδρυμάτων με τον ένα ή τον άλλο τρόπο.

Διάκριση μεταξύ των μη εξασφαλισμένων και των εξασφαλισμένων ΜΕΑ – Άρθρο 47γ παράγραφοι 2 και 3:

Εφαρμόζονται διαφορετικές απαιτήσεις κάλυψης ανάλογα με την ταξινόμηση των ΜΕΑ ως «μη εξασφαλισμένων» ή «εξασφαλισμένων». Τα ΜΕΑ ή τμήματα ΜΕΑ που καλύπτονται από αποδεκτή πιστωτική προστασία όπως ορίζεται στον ΚΚΕ θεωρούνται *εξασφαλισμένα*. Από την άλλη, τα ΜΕΑ ή τμήματα ΜΕΑ που δεν καλύπτονται από αποδεκτή πιστωτική προστασία ταξινομούνται ως *μη εξασφαλισμένα*. Ένα δάνειο που καλύπτεται μόνον εν μέρει από εξασφάλιση θα θεωρείται εξασφαλισμένο για το τμήμα που καλύπτεται, και μη εξασφαλισμένο για το τμήμα που δεν καλύπτεται από εξασφάλιση.

Κατ' αρχήν, τα μη εξυπηρετούμενα μη εξασφαλισμένα πιστωτικά ανοίγματα και τα μη εξυπηρετούμενα πιστωτικά ανοίγματα που καλύπτονται από εξασφάλιση θα μπορούσαν να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο. Ωστόσο, οι δύο τύποι ανοιγμάτων έχουν διαφορετικά χαρακτηριστικά από απόψεως κινδύνου. Τα εξασφαλισμένα ΜΕΑ παρουσιάζουν σε γενικές γραμμές λιγότερους κινδύνους από τα μη εξασφαλισμένα ΜΕΑ καθώς η πιστωτική προστασία που καλύπτει το δάνειο παρέχει στον δανειστή συγκεκριμένο δικαίωμα αξίωσης επί περιουσιακού στοιχείου ή έναντι τρίτου χωρίς να μειώνει τη γενική απαίτησή του/της έναντι του αθετούντος οφειλέτη. Αντιθέτως, όταν ένα μη εξασφαλισμένο δάνειο καθίσταται μη εξυπηρετούμενο, το ίδρυμα δεν έχει συνήθως άλλη βιώσιμη οδό προσφυγής από την εφαρμογή μέτρων ρύθμισης του δανείου. Τα ποσοστά ανάκτησης είναι κατά μέσο όρο σημαντικά υψηλότερα για τα εξασφαλισμένα ΜΕΑ έναντι των μη εξασφαλισμένων. Ωστόσο, απαιτείται περισσότερος χρόνος για την αναγκαστική εκτέλεση της πιστωτικής προστασίας και, κατά περίπτωση, τη ρευστοποίηση της εξασφάλισης. Θα πρέπει συνεπώς να απαιτείται υψηλότερη και πιο έγκαιρη ελάχιστη κάλυψη ζημιών από την τράπεζα-πιστωτή για τα μη εξασφαλισμένα ΜΕΑ σε σχέση με τα εξασφαλισμένα ΜΕΑ. Ωστόσο, όταν παρέρχεται σειρά ετών χωρίς επιτυχή αναγκαστική εκτέλεση (δηλαδή αδυναμία ρευστοποίησης της εξασφάλισης/εγγύησης), η πιστωτική προστασία δεν θα πρέπει να θεωρείται πλέον ισχύουσα. Σε μια τέτοια περίπτωση, κρίνεται επίσης αναγκαία η πλήρης κάλυψη του ποσού ανοίγματος των εξασφαλισμένων ΜΕΑ. Η έγκαιρη εξυγίανση εξασφαλισμένων ΜΕΑ θα πρέπει να διευκολυνθεί στο μέλλον με εν εξελίξει προσπάθειες σε πολλά κράτη μέλη για τη μεταρρύθμιση των συστημάτων αφερεγγυότητας και με τη χρήση ταχέων διαδικασιών εξωδικαστικής εκτελέσεως εξασφαλίσεων, που προβλέπονται στην πρόταση της Επιτροπής για την έκδοση οδηγίας σχετικά με διαχειριστές πιστώσεων, αγορές επί πιστώσει και αναγκαστική εκτέλεση εξασφαλίσεων που εγκρίθηκε την ίδια ημέρα με την παρούσα πρόταση. Τράπεζες που χρησιμοποιούν εξωδικαστικές διαδικασίες εκτέλεσης τείνουν να αναδιαρθρώσουν, να ανακτήσουν ή να διαθέσει τα ΜΕΑ τους νωρίτερα και σε υψηλότερο ποσοστό. Θα επηρεαστούν λιγότερο από την ανάγκη να αυξήσουν την κάλυψη ζημιών για ΜΕΑ.

Διάκριση μεταξύ των ΜΕΑ στα οποία ο πιστούχος είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών και των λοιπών ΜΕΑ – Άρθρο 47γ παράγραφοι 2 και 3:

Ο ορισμός των ΜΕΑ περιλαμβάνει περιπτώσεις στις οποίες θεωρείται απίθανη η αποπληρωμή από τον πιστούχο παρόλο που στην πραγματικότητα συνεχίζει να καταβάλλει τις δόσεις του. Εφόσον το ίδρυμα συνεχίζει να εισπράττει στο ακέραιο τις πληρωμές από τον πιστούχο χωρίς υπερβολική καθυστέρηση, αναμένεται γενικά ότι ο πιστωτικός κίνδυνος είναι μικρότερος σε σύγκριση με τα ανοίγματα στα οποία ο πιστούχος είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών, οπότε δικαιολογείται η εφαρμογή ενός λιγότερου αυστηρού χρονοδιαγράμματος. Συγκεκριμένα, στις περιπτώσεις αυτές τα ΜΕΑ θα καλύπτονται έως το 80% της αξίας ανοίγματος μετά την καθορισμένη χρονική περίοδο (δηλαδή μετά την

παρέλευση δύο ετών για τα μη εξασφαλισμένα και οκτώ ετών για τα εξασφαλισμένα ΜΕΑ). Αντιστρόφως, στις περιπτώσεις όπου ο πιστούχος είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών για σημαντική πιστωτική υποχρέωση προς το ίδρυμα, θα πρέπει να απαιτείται πλήρης κάλυψη μετά την καθορισμένη χρονική περίοδο.

Παρέκκλιση για τα προγενέστερα δάνεια – Άρθρο 469α

Ο προληπτικός μηχανισμός ασφαλείας θα έχει εφαρμογή μόνο στα ανοίγματα που δημιουργήθηκαν μετά τις 14 Μαρτίου 2018, καθώς μετά την ημερομηνία αυτή θεωρείται ότι έχει αποσαφηνιστεί επαρκώς ο τρόπος εφαρμογής του νέου κανόνα. Προκειμένου να αποφευχθεί η καταστρατήγηση της συγκεκριμένης παρέκκλισης, ανοίγματα που δημιουργήθηκαν πριν από την έγκριση της πρότασης αλλά τροποποιούνται ακολούθως από το ίδρυμα με τρόπο ο οποίος αυξάνει την αξία της έκθεσης θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ανοίγματα που νεοδημιουργηθέντα ανοίγματα. Αντίθετα, ανοίγματα που δημιουργήθηκαν πριν από την έγκριση της πρότασης θα πρέπει να αντιμετωπίζονται σύμφωνα με τους κανόνες που ίσχυαν κατά την ημερομηνία δημιουργίας τους, ακόμη και σε περίπτωση αναχρηματοδότησης ή υπαγωγής τους σε άλλα μέτρα ρύθμισης.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 όσον αφορά την ελάχιστη κάλυψη ζημιών για τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας¹⁴,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹⁵,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η καθιέρωση μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την αντιμετώπιση του ζητήματος των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (ΜΕΑ) αποτελεί προτεραιότητα για την Ένωση. Παρότι η αντιμετώπιση των ΜΕΑ αποτελεί πρωτίστως ευθύνη των τραπεζών και των κρατών μελών, υπάρχει επίσης και μια σαφής ενωσιακή διάσταση όσον αφορά τη μείωση των σημερινών αποθεμάτων ΜΕΑ, καθώς και την πρόληψη τυχόν υπερβολικής συσσώρευσης ΜΕΑ στο μέλλον. Δεδομένης της διασύνδεσης του τραπεζικού και των χρηματοπιστωτικών συστημάτων στην Ένωση όταν οι τράπεζες δραστηριοποιούνται σε πολλές περιοχές δικαιοδοσίας και κράτη μέλη, υπάρχει σοβαρή πιθανότητα δευτερογενών επιπτώσεων για τα κράτη μέλη και την Ένωση εν γένει, τόσο σε επίπεδο οικονομικής ανάπτυξης όσο και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.
- (2) Ένα ολοκληρωμένο χρηματοπιστωτικό σύστημα θα ενισχύσει την ανθεκτικότητα της ευρωπαϊκής Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης σε δυσμενείς κλυδωνισμούς, καθώς θα διευκολύνει σημαντικά τον ιδιωτικό επιμερισμό των κινδύνων σε διασυννοριακό επίπεδο, ενώ ταυτόχρονα θα μειώσει την ανάγκη δημόσιου επιμερισμού των κινδύνων. Για να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι, η Ένωση θα πρέπει να ολοκληρώσει την Τραπεζική Ένωση και να αναπτύξει περαιτέρω την Ένωση Κεφαλαιαγορών. Η αντιμετώπιση των υψηλών αποθεμάτων ΜΕΑ και της πιθανής μελλοντικής συσσώρευσής τους είναι ουσιαστικής σημασίας για την ολοκλήρωση της

¹⁴ ΕΕ C της [...] της [...], σ. [...].

¹⁵ ΕΕ C της, σ. .

Τραπεζικής Ένωσης καθώς είναι καίρια για την διασφάλιση του ανταγωνισμού στον τραπεζικό τομέα, τη διαφύλαξη της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και την ενθάρρυνση του δανεισμού με στόχο τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την ανάπτυξη στο εσωτερικό της Ένωσης.

- (3) Τον Ιούλιο 2017, το Συμβούλιο, στο «Σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων στην Ευρώπη», κάλεσε διάφορα ιδρύματα να λάβουν κατάλληλα μέτρα για την περαιτέρω αντιμετώπιση του μεγάλου αριθμού ΜΕΑ στην Ευρώπη. Το σχέδιο δράσης προβλέπει ολοκληρωμένη προσέγγιση που επικεντρώνεται σε μείγμα συμπληρωματικών δράσεων πολιτικής σε τέσσερις τομείς: i) την εποπτεία και ρύθμιση των τραπεζών· ii) τη μεταρρύθμιση των πλαισίων αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και είσπραξης οφειλών· iii) την ανάπτυξη δευτερογενών αγορών για επισφαλή περιουσιακά στοιχεία· iv) την ενίσχυση της αναδιάρθρωσης του τραπεζικού συστήματος. Οι δράσεις σε αυτούς τους τομείς πρέπει να αναλαμβάνονται σε εθνικό επίπεδο και, όπου απαιτείται, σε επίπεδο Ένωσης. Η Επιτροπή ανακοίνωσε ανάλογη πρόθεση στην «Ανακοίνωση σχετικά την ολοκλήρωση της Τραπεζικής Ένωσης», της 11ης Οκτωβρίου 2017¹⁶, στην οποία καλούσε για συνολική δέσμη μέτρων αντιμετώπισης των ΜΕΑ στην Ένωση.
- (4) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013¹⁷, αποτελεί, μαζί με την οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013¹⁸, το νομικό πλαίσιο που διέπει τους κανόνες προληπτικής εποπτείας για τα ιδρύματα. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 περιέχει, μεταξύ άλλων, διατάξεις με άμεση εφαρμογή στα ιδρύματα για τον προσδιορισμό των ιδίων κεφαλαίων τους. Είναι συνεπώς αναγκαίο να συμπληρωθούν οι ισχύοντες κανόνες προληπτικής εποπτείας του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 για τα ίδια κεφάλαια με διατάξεις που προβλέπουν αφαίρεση από ίδια κεφάλαια όταν τα ΜΕΑ δεν καλύπτονται επαρκώς μέσω προβλέψεων ή άλλων προσαρμογών. Αυτό θα ισοδυναμούσε με την ουσιαστική δημιουργία προληπτικού μηχανισμού ασφαλείας για τα ΜΕΑ που θα εφαρμόζεται ομοιόμορφα σε όλα τα ιδρύματα της Ένωσης.
- (5) Ο προληπτικός μηχανισμός ασφαλείας δεν θα πρέπει να δημιουργεί εμπόδια στις αρμόδιες αρχές κατά την άσκηση των εποπτικών εξουσιών τους σύμφωνα με την οδηγία 2013/36/ΕΕ. Όταν οι αρμόδιες αρχές διαπιστώνουν, κατά περίπτωση, ότι παρά την εφαρμογή του προληπτικού μηχανισμού ασφαλείας για ΜΕΑ ο οποίος θεσπίζεται στον παρόντα κανονισμό, τα ΜΕΑ ενός συγκεκριμένου ιδρύματος δεν καλύπτονται επαρκώς, δύνανται να κάνουν χρήση των εποπτικών εξουσιών που προβλέπονται στην οδηγία 2013/36/ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της εξουσίας που αναφέρεται στο άρθρο 104 παράγραφος 1 στοιχείο δ) της εν λόγω οδηγίας.
- (6) Για τους σκοπούς της εφαρμογής του προληπτικού μηχανισμού ασφαλείας, κρίνεται σκόπιμο να συμπεριληφθεί στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 μια σαφής δέσμη

¹⁶ COM(2017) 592 final της 11.10.2017.

¹⁷ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012, ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 1.

¹⁸ Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, ΕΕ L 191 της 28.6.2014, σ. 1.

προϋποθέσεων για την ταξινόμηση των ΜΕΑ. Δεδομένου ότι ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 680/2014 της Επιτροπής προβλέπει ήδη κριτήρια σχετικά με τα ΜΕΑ για σκοπούς υποβολής εποπτικών αναφορών, κρίνεται σκόπιμο η ταξινόμηση των ΜΕΑ να βασιστεί σε αυτό το υπάρχον πλαίσιο. Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 680/2014 της Επιτροπής αναφέρεται στα υπερήμερα ανοίγματα όπως ορίζονται για τους σκοπούς του υπολογισμού των απαιτήσεων ιδίων κεφαλαίων για τον πιστωτικό κίνδυνο και τα απομειωμένα ανοίγματα σύμφωνα με το εφαρμοστέο λογιστικό πλαίσιο. Επειδή τα μέτρα ρύθμισης μπορεί να επηρεάσουν το κατά πόσο ένα άνοιγμα ταξινομείται ως μη εξυπηρετούμενο, τα κριτήρια ταξινόμησης συμπληρώνονται από σαφή κριτήρια σχετικά με τις επιπτώσεις των μέτρων ρύθμισης. Τα μέτρα ρύθμισης μπορεί να έχουν διαφορετική αιτιολογία και επιπτώσεις, και είναι, συνεπώς, σκόπιμο να προβλέπεται ότι ένα μέτρο ρύθμισης που χορηγείται σε μη εξυπηρετούμενο άνοιγμα δεν θα πρέπει να αναιρεί την ταξινόμηση του εν λόγω ανοίγματος ως μη εξυπηρετούμενου εκτός εάν πληρούνται ορισμένα αυστηρά κριτήρια αναίρεσης.

- (7) Όσο μεγαλύτερο το διάστημα μη εξυπηρέτησης ενός ανοίγματος, τόσο μικρότερη η πιθανότητα ανάκτησης της αξίας του. Συνεπώς, το τμήμα του ανοίγματος που πρέπει να καλύπτεται από προβλέψεις, άλλες προσαρμογές ή αφαιρέσεις πρέπει να αυξάνεται στο πέρασμα του χρόνου, με βάση προκαθορισμένο χρονοδιάγραμμα.
- (8) Τα εξασφαλισμένα ΜΕΑ ενέχουν σε γενικές γραμμές λιγότερους κινδύνους από τα μη εξασφαλισμένα ΜΕΑ, καθώς η πιστωτική προστασία που καλύπτει το δάνειο παρέχει στο ίδρυμα συγκεκριμένο δικαίωμα απαίτησης επί περιουσιακού στοιχείου ή έναντι τρίτου επιπροσθέτως της γενικής απαίτησής του ιδρύματος έναντι του αθετούντος οφειλέτη. Σε περίπτωση μη εξασφαλισμένου δανείου, θα διατίθεται μόνον η γενική απαίτηση έναντι του αθετούντος οφειλέτη. Δεδομένου του υψηλότερου κινδύνου των μη εξασφαλισμένων δανείων, θα πρέπει να εφαρμόζεται αυστηρότερο χρονοδιάγραμμα. Ένα άνοιγμα που καλύπτεται μόνον εν μέρει από εξασφάλιση πρέπει να θεωρείται εξασφαλισμένο για το τμήμα που καλύπτεται, και μη εξασφαλισμένο για το τμήμα που δεν καλύπτεται από εξασφάλιση.
- (9) Πρέπει να εφαρμόζεται διαφορετικό χρονοδιάγραμμα ανάλογα με το αν το άνοιγμα είναι μη εξυπηρετούμενο επειδή ο πιστούχος είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών ή αν είναι μη εξυπηρετούμενο για άλλους λόγους. Στην πρώτη περίπτωση, η απαίτηση ελάχιστης κάλυψης θα πρέπει να είναι υψηλότερη καθώς το ίδρυμα δεν έχει εισπράξει πληρωμή από τον πιστούχο για μεγάλο διάστημα. Στη δεύτερη περίπτωση, δεν θα πρέπει να υπάρχει απαίτηση πλήρους κάλυψης καθώς εξακολουθεί να υπάρχει κάποια αποπληρωμή ή μεγαλύτερη πιθανότητα αποπληρωμής.
- (10) Όταν ένα άνοιγμα ταξινομείται ως μη εξυπηρετούμενο για λόγους άλλους από την καθυστέρηση άνω των 90 ημερών και στη συνέχεια παρουσιάζει καθυστέρηση άνω των 90 ημερών, θα πρέπει να υπαχθεί στο αυστηρότερο χρονοδιάγραμμα που ισχύει για τα ΜΕΑ με καθυστέρηση άνω των 90 ημερών. Το νέο χρονοδιάγραμμα δεν πρέπει να έχει αναδρομική ισχύ και θα πρέπει να εφαρμόζεται από την ημέρα που το άνοιγμα παρουσιάζει καθυστέρηση άνω των 90 ημερών. Ωστόσο, ο εφαρμοζόμενος συντελεστής θα πρέπει να είναι εκείνος που θα εφαρμοζόταν εάν το άνοιγμα είχε εξαρχής ταξινομηθεί ως ΜΕΑ επειδή παρουσίαζε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών.
- (11) Για να διασφαλιστεί ότι η αποτίμηση της πιστωτικής προστασίας των ΜΕΑ των ιδρυμάτων ακολουθεί μια συνετή προσέγγιση, η ΕΒΑ θα πρέπει να εξετάσει την ανάγκη για κοινή μεθοδολογία και, αν χρειάζεται, να προχωρήσει σε εκπόνηση κοινής

μεθοδολογίας, ιδίως σε σχέση με τις παραδοχές για τη δυνατότητα ανάκτησης και αναγκαστικής εκτέλεσης συμπεριλαμβανομένων, πιθανώς, ελάχιστων απαιτήσεων για επανεκτίμηση σε επίπεδο χρονοδιαγράμματος.

(12) Για τη διευκόλυνση της ομαλής μετάβασης σε αυτό τον νέο προληπτικό μηχανισμό ασφαλείας, οι νέοι κανόνες δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται σε σχέση με ανοίγματα που δημιουργήθηκαν πριν από τις 14 Μαρτίου 2018. Η Επιτροπή έχει επανειλημμένα δημοσιοποιήσει την πρόθεσή της να θεσπίσει προληπτικό μηχανισμό ασφαλείας για τα ΜΕΑ. Από την ημερομηνία της νομοθετικής πρότασης και μετά πρέπει να έχει αποφασηθεί επαρκώς για τα ιδρύματα και τους λοιπούς ενδιαφερομένους ο τρόπος εφαρμογής του προληπτικού μηχανισμού ασφαλείας που προβλέπεται από την Επιτροπή.

(13) Επομένως, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013

(1) Στο άρθρο 36 προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο ιγ):

«ιγ) το εφαρμοστέο ποσό ανεπαρκούς κάλυψης για τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα.»·

(2) προστίθενται τα ακόλουθα άρθρα 47α, 47β και 47γ:

«Άρθρο 47α

Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα

1. Για τους σκοπούς του άρθρου 36 παράγραφος 1 στοιχείο ιγ), ο όρος «άνοιγμα» περιλαμβάνει οποιοδήποτε από τα ακόλουθα στοιχεία, υπό την προϋπόθεση ότι δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών του ιδρύματος:

α) χρεωστικό μέσο, μεταξύ άλλων χρεωστικός τίτλος, δάνειο, προκαταβολή, υπόλοιπο διαθεσίμων σε κεντρική τράπεζα και οποιαδήποτε άλλη κατάθεση όψεως·

β) χορηγηθείσα δανειακή δέσμευση, χορηγηθείσα χρηματοοικονομική εγγύηση ή άλλη χορηγηθείσα δέσμευση, ανεξαρτήτως του αν είναι ανακλητή ή αμετάκλητη·

2. Για τους σκοπούς του άρθρου 36 παράγραφος 1 στοιχείο ιγ), η αξία ανοίγματος ενός χρεωστικού μέσου ισούται με τη λογιστική αξία του υπολογιζόμενη χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τυχόν προσαρμογές ειδικού πιστωτικού κινδύνου, οι πρόσθετες προσαρμογές αξίας σύμφωνα με τα άρθρα 34 και 105, τα ποσά που αφαιρούνται σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο ιγ) ή άλλες μειώσεις ιδίων κεφαλαίων που σχετίζονται με το άνοιγμα.

Για τους σκοπούς του άρθρου 36 παράγραφος 1 στοιχείο ιγ), η αξία ανοίγματος μιας χορηγηθείσας δανειακής δέσμευσης, μιας χορηγηθείσας χρηματοοικονομικής εγγύησης ή άλλης χορηγηθείσας δέσμευσης ισούται με την ονομαστική αξία της, η οποία αντιστοιχεί στο μέγιστο άνοιγμα του ιδρύματος σε πιστωτικό κίνδυνο χωρίς να λαμβάνεται υπόψη οποιαδήποτε χρηματοδοτούμενη ή μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία. Ειδικότερα,

- α) η ονομαστική αξία των χορηγηθεισών εγγυήσεων ισούται με το μέγιστο ύψος που θα μπορούσε να κληθεί να καταβάλει η οντότητα σε περίπτωση κατάπτωσης της εγγύησης·
- β) το ονομαστικό ποσό των δανειακών δεσμεύσεων ισούται με το μη αναληφθέν ποσό που το ίδρυμα έχει δεσμευθεί να δανείσει.

Η ονομαστική αξία που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο δεν λαμβάνει υπόψη προσαρμογές ειδικού πιστωτικού κινδύνου, πρόσθετες προσαρμογές αξίας σύμφωνα με τα άρθρα 34 και 105, αφαιρέσεις ποσών σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο ιγ) ή άλλες μειώσεις ιδίων κεφαλαίων που σχετίζονται με το άνοιγμα.

3. Για τους σκοπούς του άρθρου 36 παράγραφος 1 στοιχείο ιγ), τα ακόλουθα ανοίγματα ταξινομούνται ως μη εξυπηρετούμενα:

- α) ανοίγματα για τα οποία θεωρείται ότι έχει επέλθει αθέτηση, σύμφωνα με το άρθρο 178·
- β) ανοίγματα που θεωρούνται απομειωμένα σύμφωνα με το εφαρμοστέο λογιστικό πλαίσιο·
- γ) ανοίγματα υπό παρακολούθηση δυνάμει της παραγράφου 7, όταν χορηγούνται πρόσθετα μέτρα ρύθμισης ή όταν το άνοιγμα παρουσιάζει καθυστέρηση άνω των 30 ημερών·
- δ) ανοίγματα υπό μορφή δεσμεύσεων που, εάν εκταμιευθούν ή χρησιμοποιηθούν με άλλο τρόπο, ενέχουν τον κίνδυνο να μην αποπληρωθούν στο ακέραιο χωρίς ρευστοποίηση εξασφάλισης·
- ε) ανοίγματα υπό μορφή χρηματοοικονομικών εγγυήσεων που κινδυνεύουν να καταστούν απαιτητές από το καλυπτόμενο από την εγγύηση μέρος, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης όπου το υποκείμενο εγγυημένο άνοιγμα πληροί τα κριτήρια για να θεωρηθεί ως μη εξυπηρετούμενο·

Για τους σκοπούς του στοιχείου α), όταν ένα ίδρυμα διαθέτει ανοίγματα εντός ισολογισμού σε πιστούχο τα οποία παρουσιάζουν καθυστέρηση άνω των 90 ημερών και τα οποία αντιπροσωπεύουν ποσοστό άνω του 20 % επί του συνόλου των ανοιγμάτων εντός ισολογισμού στον συγκεκριμένο πιστούχο, θεωρείται ότι όλα τα εντός και εκτός ισολογισμού ανοίγματα στον εν λόγω πιστούχο παρουσιάζουν καθυστέρηση άνω των 90 ημερών.

4. Ανοίγματα τα οποία δεν έχουν υπαχθεί σε μέτρο ρύθμισης παύουν να ταξινομούνται ως μη εξυπηρετούμενα για τους σκοπούς του άρθρου 36 παράγραφος 1 στοιχείο ιγ) εάν πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) το άνοιγμα πληροί τα κριτήρια εξόδου που εφαρμόζονται από το ίδρυμα για διακοπή της ταξινόμησης ως απομειωμένου σύμφωνα με το εφαρμοστέο λογιστικό πλαίσιο και της ταξινόμησης σε αθέτηση σύμφωνα με το άρθρο 178·
- β) η κατάσταση του πιστούχου έχει βελτιωθεί σε τέτοιο βαθμό ώστε το ίδρυμα να έχει πειστεί ότι είναι πιθανή η έγκαιρη αποπληρωμή στο ακέραιο·
- γ) ο πιστούχος δεν έχει κανένα καθυστερούμενο ποσό πληρωμής, κατά περισσότερες από 90 ημέρες.

5. Η ταξινόμηση ενός μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος ως μη κυκλοφορούντος στοιχείου ενεργητικού που κατέχεται προς πώληση σύμφωνα με το ισχύον λογιστικό

πλαίσιο δεν διακόπτει την ταξινόμησή του ως μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος για τους σκοπούς του άρθρου 36 παράγραφος 1 στοιχείο ιγ).

6. Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα τα οποία υπόκεινται σε μέτρα ρύθμισης παύουν να ταξινομούνται ως μη εξυπηρετούμενα για τους σκοπούς του άρθρου 36 παράγραφος 1 στοιχείο ιγ) εάν πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) τα ανοίγματα δεν βρίσκονται πλέον σε κατάσταση η οποία θα είχε ως αποτέλεσμα την ταξινόμησή τους ως μη εξυπηρετούμενα δυνάμει της παραγράφου 3·
- β) έχει παρέλθει τουλάχιστον ένα έτος από το μεταγενέστερο μεταξύ των εξής χρονικών συμβάντων: του χρόνου χορήγησης των μέτρων ρύθμισης και του χρόνου ταξινόμησης των ανοιγμάτων ως μη εξυπηρετούμενων·
- γ) δεν υπάρχει ποσό σε καθυστέρηση μετά τα μέτρα ρύθμισης ή το ίδρυμα, με βάση την ανάλυση της οικονομικής κατάστασης του πιστούχου, έχει πεισθεί για την πιθανότητα έγκαιρης αποπληρωμής του ανοίγματος στο ακέραιο·

Για τους σκοπούς του στοιχείου γ), η έγκαιρη αποπληρωμή του ανοίγματος στο ακέραιο μπορεί να θεωρηθεί πιθανή όταν ο πιστούχος έχει πραγματοποιήσει τακτικές και έγκαιρες πληρωμές ποσών που ισούνται με οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

- i) το ποσό που ήταν σε καθυστέρηση πριν από τη χορήγηση του μέτρου ρύθμισης, στις περιπτώσεις όπου υπήρχαν ποσά σε καθυστέρηση·
- ii) το ποσό που έχει διαγραφεί βάσει του χορηγηθέντος μέτρου ρύθμισης, στις περιπτώσεις όπου δεν υπήρχαν ποσά σε καθυστέρηση.

7. Στην περίπτωση που ένα μη εξυπηρετούμενο άνοιγμα δεν ταξινομείται πλέον ως μη εξυπηρετούμενο δυνάμει της παραγράφου 6, το εν λόγω άνοιγμα τίθεται υπό επιτήρηση έως ότου εκπληρωθούν όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) έχουν παρέλθει τουλάχιστον δύο έτη από την ημερομηνία κατά την οποία το υπό ρύθμιση άνοιγμα αναταξινομήθηκε ως εξυπηρετούμενο·
- β) έχουν πραγματοποιηθεί τακτικές και έγκαιρες πληρωμές κατά το ήμισυ τουλάχιστον της περιόδου στην οποία το άνοιγμα θα βρισκόταν υπό επιτήρηση, με αποτέλεσμα την πληρωμή σημαντικού συνολικού ποσού κεφαλαίου ή τόκων·
- γ) κανένα από τα ανοίγματα του πιστούχου δεν παρουσιάζει καθυστέρηση άνω των 30 ημερών.

Άρθρο 47β Μέτρα ρύθμισης

1. Για τους σκοπούς του άρθρου 47α, ένα «μέτρο ρύθμισης» περιλαμβάνει μια παραχώρηση από την πλευρά ενός ιδρύματος προς έναν πιστούχο ο οποίος αντιμετωπίζει ή είναι πιθανό να αντιμετωπίσει επιδείνωση της οικονομικής του κατάστασης. Η παραχώρηση μπορεί να συνεπάγεται ζημία για τον δανειστή και συνίσταται σε οιαδήποτε από τις ακόλουθες ενέργειες:

- α) τροποποίηση των όρων και προϋποθέσεων μιας δανειακής υποχρέωσης, η οποία δεν θα είχε χορηγηθεί αν δεν διαπιστωνόταν επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης του πιστούχου·

- β) συνολική ή μερική αναχρηματοδότηση δανειακής υποχρέωσης, η οποία δεν θα είχε χορηγηθεί αν δεν είχε επιδεινωθεί η οικονομική κατάσταση του πιστούχου·
2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, οι ακόλουθες τουλάχιστον καταστάσεις θεωρούνται μέτρα ρύθμισης:
- α) νέοι συμβατικοί όροι οι οποίοι είναι πιο ευνοϊκοί για τον πιστούχο από τους προηγούμενους συμβατικούς όρους·
- β) νέοι συμβατικοί όροι οι οποίοι είναι πιο ευνοϊκοί για τον πιστούχο από τους συμβατικούς όρους που προσέφερε το ίδιο ίδρυμα σε πιστούχους με παρόμοιο προφίλ κινδύνου κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο·
- γ) το άνοιγμα βάσει των αρχικών συμβατικών όρων ταξινομήθηκε ως μη εξυπηρετούμενο πριν από την τροποποίηση των συμβατικών όρων ή θα είχε ταξινομηθεί ως μη εξυπηρετούμενο αν δεν είχαν επέλθει τροποποιήσεις στους συμβατικούς όρους·
- δ) το μέτρο έχει ως αποτέλεσμα συνολική ή μερική διαγραφή της δανειακής οφειλής·
- ε) το ίδρυμα εγκρίνει την ενεργοποίηση των ρητρών που παρέχουν στον πιστούχο τη δυνατότητα να τροποποιήσει τους όρους της σύμβασης και το άνοιγμα ήταν ταξινομημένο ως μη εξυπηρετούμενο πριν από την ενεργοποίηση των εν λόγω ρητρών, ή θα ταξινομούταν ως μη εξυπηρετούμενο αν δεν ενεργοποιούνταν οι εν λόγω ρήτρες·
- στ) την εποχή ή περίπου την εποχή που χορηγήθηκε το δάνειο, ο πιστούχος πραγματοποίησε πληρωμές κεφαλαίου ή τόκων σε άλλη δανειακή υποχρέωση στο ίδιο ίδρυμα, η οποία είχε ταξινομηθεί ως μη εξυπηρετούμενο άνοιγμα ή θα είχε ταξινομηθεί ως μη εξυπηρετούμενο αν δεν είχαν πραγματοποιηθεί οι εν λόγω πληρωμές·
- ζ) η τροποποίηση των συμβατικών όρων περιλαμβάνει αποπληρωμές οι οποίες πραγματοποιούνται με απόκτηση κυριότητας εξασφάλισης, εφόσον η τροποποίηση αυτή συνιστά παραχώρηση.
3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, οι ακόλουθες καταστάσεις αποτελούν δείκτη ότι έχουν ληφθεί μέτρα ρύθμισης:
- α) η αρχική σύμβαση παρουσίασε καθυστέρηση άνω των 30 ημερών τουλάχιστον μία φορά στη διάρκεια των τριών μηνών πριν από την τροποποίησή της ή θα παρουσίαζε καθυστέρηση άνω των 30 ημερών χωρίς την τροποποίηση·
- β) την εποχή ή περίπου την εποχή που συνάφθηκε η πιστοδοτική σύμβαση, ο πιστούχος πραγματοποίησε πληρωμές κεφαλαίου ή τόκων σε άλλη δανειακή υποχρέωση στο ίδιο ίδρυμα, η οποία παρουσίασε καθυστέρηση 30 ημερών τουλάχιστον μία φορά στη διάρκεια των τριών μηνών πριν από τη χορήγηση της πίστωσης·
- γ) το ίδρυμα εγκρίνει την ενεργοποίηση των ρητρών που παρέχουν στον πιστούχο τη δυνατότητα να τροποποιήσει τους όρους και τις προϋποθέσεις της σύμβασης και το άνοιγμα παρουσιάζει καθυστέρηση 30 ημερών ή θα παρουσίαζε καθυστέρηση 30 ημερών αν δεν ενεργοποιούνταν οι εν λόγω ρήτρες.

4. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, η επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης ενός πιστούχου εκτιμάται σε επίπεδο πιστούχου, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις νομικές οντότητες στον όμιλο του πιστούχου οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στο πεδίο της λογιστικής ενοποίησης του ομίλου και τα φυσικά πρόσωπα που ελέγχουν τον εν λόγω όμιλο.

Άρθρο 47γ

Αφαίρεση για τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα

1. Για τους σκοπούς του άρθρου 36 παράγραφος 1 στοιχείο ιγ), τα ιδρύματα προσδιορίζουν το εφαρμοστέο ποσό ανεπαρκούς κάλυψης για τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα το οποίο πρέπει να αφαιρείται από τα στοιχεία κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1, αφαιρώντας το ποσό που προσδιορίζεται στο στοιχείο β) από το ποσό που προσδιορίζεται στο στοιχείο α):

α) το άθροισμα:

- i) του μη εξασφαλισμένου τμήματος κάθε μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος, αν υπάρχει, πολλαπλασιαζόμενου επί τον εφαρμοζόμενο συντελεστή που αναφέρεται στην παράγραφο 2·
- ii) του εξασφαλισμένου τμήματος κάθε μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος, αν υπάρχει, πολλαπλασιαζόμενου επί τον εφαρμοζόμενο συντελεστή που αναφέρεται στην παράγραφο 3·

β) το άθροισμα των ακόλουθων στοιχείων υπό την προϋπόθεση ότι αφορούν ένα συγκεκριμένο μη εξυπηρετούμενο άνοιγμα:

- i) ειδικές προσαρμογές πιστωτικού κινδύνου·
- ii) πρόσθετες προσαρμογές αξίας σύμφωνα με τα άρθρα 34 και 105·
- iii) άλλες μειώσεις ιδίων κεφαλαίων·
- iv) για τα ιδρύματα που υπολογίζουν τα ποσά των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο ανοιγμάτων με την προσέγγιση των εσωτερικών διαβαθμίσεων (προσέγγιση IRB), η απόλυτη αξία των ποσών που αφαιρούνται βάσει του άρθρου 36 παράγραφος 1 στοιχείο δ) και τα οποία σχετίζονται με μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα, όπου η απόλυτη αξία που αποδίδεται σε κάθε μη εξυπηρετούμενο άνοιγμα προσδιορίζεται πολλαπλασιάζοντας τα ποσά που αφαιρούνται βάσει του άρθρου 36 παράγραφος 1 στοιχείο δ) με τη συμβολή του ποσού της αναμενόμενης ζημίας για το μη εξυπηρετούμενο άνοιγμα στο συνολικό ποσό των αναμενόμενων ζημιών για ανοίγματα σε αθέτηση ή μη, κατά περίπτωση.

Το εξασφαλισμένο τμήμα ενός μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος είναι το τμήμα του εν λόγω ανοίγματος που καλύπτεται από χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία ή μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία σύμφωνα με τα κεφάλαια 3 και 4 του τίτλου II.

Το μη εξασφαλισμένο τμήμα ενός μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος αντιστοιχεί στη διαφορά, αν υπάρχει, ανάμεσα στην αξία του ανοίγματος όπως αναφέρεται στο άρθρο 47α παράγραφος 1 και στο εξασφαλισμένο τμήμα του ανοίγματος, αν υπάρχει.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 στοιχείο α) σημείο i), ισχύουν οι ακόλουθοι συντελεστές:

- α) 0,35 για το μη εξασφαλισμένο τμήμα ενός μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος, εφαρμοζόμενος για το διάστημα μεταξύ ενός έτους και δύο ετών μετά την ταξινόμησή του ως μη εξυπηρετούμενου, όταν ο πιστούχος είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών·
 - β) 0,28 για το μη εξασφαλισμένο τμήμα ενός μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος, εφαρμοζόμενος για το διάστημα μεταξύ ενός έτους και δύο ετών μετά την ταξινόμησή του ως μη εξυπηρετούμενου, όταν ο πιστούχος δεν είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών·
 - γ) 1 για το μη εξασφαλισμένο τμήμα ενός μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος, εφαρμοζόμενος από την πρώτη ημέρα του δεύτερου έτους μετά την ταξινόμησή του ως μη εξυπηρετούμενου, όταν ο πιστούχος είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών·
 - δ) 0,8 για το μη εξασφαλισμένο τμήμα ενός μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος, εφαρμοζόμενος από την πρώτη ημέρα του δεύτερου έτους μετά την ταξινόμησή του ως μη εξυπηρετούμενου, όταν ο πιστούχος δεν είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών.
3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 1 στοιχείο α) σημείο ii), ισχύουν οι ακόλουθοι συντελεστές:
- α) 0,05 για το εξασφαλισμένο τμήμα ενός μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος, εφαρμοζόμενος για το διάστημα μεταξύ ενός έτους και δύο ετών μετά την ταξινόμησή του ως μη εξυπηρετούμενου, όταν ο πιστούχος είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών·
 - β) 0,04 για το εξασφαλισμένο τμήμα ενός μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος, εφαρμοζόμενος για το διάστημα μεταξύ ενός έτους και δύο ετών μετά την ταξινόμησή του ως μη εξυπηρετούμενου, όταν ο πιστούχος δεν είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών·
 - γ) 0,1 για το εξασφαλισμένο τμήμα ενός μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος, εφαρμοζόμενος για το διάστημα μεταξύ δύο και τριών ετών μετά την ταξινόμησή του ως μη εξυπηρετούμενου, όταν ο πιστούχος είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών·
 - δ) 0,08 για το εξασφαλισμένο τμήμα ενός μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος, εφαρμοζόμενος για το διάστημα μεταξύ δύο και τριών ετών μετά την ταξινόμησή του ως μη εξυπηρετούμενου, όταν ο πιστούχος δεν είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών·
 - ε) 0,175 για το εξασφαλισμένο τμήμα ενός μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος, εφαρμοζόμενος για το διάστημα μεταξύ τριών και τεσσάρων ετών μετά την ταξινόμησή του ως μη εξυπηρετούμενου, όταν ο πιστούχος είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών·
 - στ) 0,14 για το εξασφαλισμένο τμήμα ενός μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος, εφαρμοζόμενος για το διάστημα μεταξύ τριών και τεσσάρων ετών μετά την ταξινόμησή του ως μη εξυπηρετούμενου, όταν ο πιστούχος δεν είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών·
 - ζ) 0,275 για το εξασφαλισμένο τμήμα ενός μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος, εφαρμοζόμενος για το διάστημα μεταξύ τεσσάρων και πέντε ετών μετά την ταξινόμησή του ως μη εξυπηρετούμενου, όταν ο πιστούχος είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών·

- η) 0,22 για το εξασφαλισμένο τμήμα ενός μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος, εφαρμοζόμενος για το διάστημα μεταξύ τεσσάρων και πέντε ετών μετά την ταξινόμησή του ως μη εξυπηρετούμενου, όταν ο πιστούχος δεν είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών·
- θ) 0,4 για το εξασφαλισμένο τμήμα ενός μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος, εφαρμοζόμενο για το διάστημα μεταξύ πέντε και έξι ετών μετά την ταξινόμησή του ως μη εξυπηρετούμενου, όταν ο πιστούχος είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών·
- ι) 0,32 για το εξασφαλισμένο τμήμα ενός μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος, εφαρμοζόμενος για το διάστημα μεταξύ πέντε και έξι ετών μετά την ταξινόμησή του ως μη εξυπηρετούμενου, όταν ο πιστούχος δεν είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών·
- ια) 0,55 για το εξασφαλισμένο τμήμα ενός μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος, εφαρμοζόμενος για το διάστημα μεταξύ έξι και επτά ετών μετά την ταξινόμησή του ως μη εξυπηρετούμενου, όταν ο πιστούχος είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών·
- ιβ) 0,44 για το εξασφαλισμένο τμήμα ενός μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος, εφαρμοζόμενος για το διάστημα μεταξύ έξι και επτά ετών μετά την ταξινόμησή του ως μη εξυπηρετούμενου, όταν ο πιστούχος δεν είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών·
- ιγ) 0,75 για το εξασφαλισμένο τμήμα ενός μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος, εφαρμοζόμενος για το διάστημα μεταξύ επτά και οκτώ ετών μετά την ταξινόμησή του ως μη εξυπηρετούμενου, όταν ο πιστούχος είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών·
- ιδ) 0,6 για το εξασφαλισμένο τμήμα ενός μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος, εφαρμοζόμενος για το διάστημα μεταξύ επτά και οκτώ ετών μετά την ταξινόμησή του ως μη εξυπηρετούμενου, όταν ο πιστούχος δεν είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών·
- ιε) 1 για το εξασφαλισμένο τμήμα ενός μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος, εφαρμοζόμενος από την πρώτη ημέρα του όγδοου έτους μετά την ταξινόμησή του ως μη εξυπηρετούμενου, όταν ο πιστούχος είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών·
- ιστ) 0,8 για το εξασφαλισμένο τμήμα ενός μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος, εφαρμοζόμενος από την πρώτη ημέρα του όγδοου έτους μετά την ταξινόμησή του ως μη εξυπηρετούμενου, όταν ο πιστούχος δεν είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών·

4. Για τους σκοπούς του προσδιορισμού του συντελεστή που αναφέρεται στις παραγράφους 2 και 3 και εφαρμόζεται στο εξασφαλισμένο ή μη εξασφαλισμένο τμήμα ενός ανοίγματος ισχύουν οι ακόλουθοι κανόνες:

- α) ένα άνοιγμα που έχει ταξινομηθεί ως μη εξυπηρετούμενο για λόγους εκτός από την καθυστέρηση άνω των 90 ημερών και στη συνέχεια παρουσιάζει καθυστέρηση άνω των 90 ημερών, αντιμετωπίζεται, από την ημέρα που παρουσιάζει καθυστέρηση άνω των 90 ημερών, σαν να παρουσίαζε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών κατά την ημερομηνία της ταξινόμησής του ως μη εξυπηρετούμενο·

- β) ένα άνοιγμα που έχει ταξινομηθεί ως μη εξυπηρετούμενο επειδή παρουσιάζει καθυστέρηση άνω των 90 ημερών αντιμετωπίζεται ως τέτοιο έως ότου παύσει η ταξινόμησή του ως μη εξυπηρετούμενο σύμφωνα με το άρθρο 47α παράγραφοι 4 και 6, ανεξαρτήτως της αποπληρωμής των καθυστερούμενων οφειλών από τον πιστούχο·
- γ) ένα άνοιγμα που έχει ταξινομηθεί ως μη εξυπηρετούμενο επειδή παρουσιάζει καθυστέρηση άνω των 90 ημερών και που στη συνέχεια επωφελείται από μέτρα ρύθμισης συνεχίζει να αντιμετωπίζεται σαν να παρουσιάζει καθυστέρηση άνω των 90 ημερών·
- δ) το εάν ένα άνοιγμα παρουσιάζει καθυστέρηση άνω των 90 ημερών καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 178.

5. Η ΕΒΑ αξιολογεί το φάσμα των πρακτικών που εφαρμόζονται για την αποτίμηση των εξασφαλισμένων μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων και μπορεί να καταρτίσει κατευθυντήριες γραμμές για την εξειδίκευση κοινής μεθοδολογίας, συμπεριλαμβανομένων πιθανών ελάχιστων απαιτήσεων για επανεκτίμηση από απόψεως χρονοδιαγράμματος και κατά περίπτωση (ad hoc) μεθόδων, με στόχο τη συνετή αποτίμηση επιλέξιμων μορφών χρηματοδοτούμενης και μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας, ιδίως σε σχέση με τις παραδοχές για τη δυνατότητα ανάκτησης και αναγκαστικής εκτέλεσης.

Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.»·

(3) στο άρθρο 111 παράγραφος 1 το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η αξία ανοίγματος ενός στοιχείου ενεργητικού ισούται με τη λογιστική αξία που απομένει μετά την εφαρμογή ειδικών προσαρμογών πιστωτικού κινδύνου, πρόσθετων προσαρμογών αξίας σύμφωνα με τα άρθρα 34 και 105, ποσών που αφαιρούνται σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο ιγ) και άλλων αφαιρέσεων στοιχείων ιδίων κεφαλαίων που σχετίζονται με το στοιχείο ενεργητικού στο οποίο έχουν εφαρμοστεί. Η αξία ανοίγματος ενός στοιχείου εκτός ισολογισμού που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι ισούται με το ακόλουθο ποσοστό της ονομαστικής αξίας του, κατόπιν αφαιρέσεως ειδικών προσαρμογών πιστωτικού κινδύνου και ποσών που αφαιρούνται σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο ιγ):

(4) στο άρθρο 127, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Στο μη εξασφαλισμένο τμήμα ενός στοιχείου ως προς το οποίο έχει επέλθει αθέτηση από τον οφειλέτη σύμφωνα με το άρθρο 178 ή, στην περίπτωση ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής, το μη εξασφαλισμένο τμήμα οποιασδήποτε πιστωτικής διευκόλυνσης ως προς την οποία έχει επέλθει αθέτηση σύμφωνα με το άρθρο 178 εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης κινδύνου:

- α) 150 % εάν το άθροισμα των ειδικών προσαρμογών πιστωτικού κινδύνου και των ποσών που αφαιρούνται σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο ιγ) είναι χαμηλότερο από το 20 % του μη εξασφαλισμένου τμήματος της αξίας του ανοίγματος σε περίπτωση που δεν εφαρμόζονταν οι εν λόγω προσαρμογές και αφαιρέσεις·
- β) 100 % εάν το άθροισμα των ειδικών προσαρμογών πιστωτικού κινδύνου και των ποσών που αφαιρούνται σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο

ιγ) αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 20 % του μη εξασφαλισμένου τμήματος της αξίας του ανοίγματος σε περίπτωση που δεν εφαρμόζονταν οι εν λόγω προσαρμογές και αφαιρέσεις.»

(5) το άρθρο 159 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 159

Χειρισμός των ποσών αναμενόμενης ζημίας

Τα ιδρύματα αφαιρούν τα ποσά αναμενόμενης ζημίας που υπολογίζονται δυνάμει του άρθρου 158 παράγραφοι 5, 6 και 10 από τις προσαρμογές γενικού και ειδικού πιστωτικού κινδύνου και τις πρόσθετες προσαρμογές αξίας σύμφωνα με τα άρθρα 34 και 110 καθώς και τις λοιπές μειώσεις ιδίων κεφαλαίων που σχετίζονται με τα εν λόγω ανοίγματα με εξαίρεση τα ποσά που αφαιρούνται σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο ιγ). Οι μειώσεις αξίας ανοιγμάτων εντός ισολογισμού αποκτηθέντων αφού είχαν ήδη αθετηθεί σύμφωνα με το άρθρο 166 παράγραφος 1 αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο όπως οι ειδικές προσαρμογές πιστωτικού κινδύνου. Οι ειδικές προσαρμογές πιστωτικού κινδύνου για αθετημένα ανοίγματα δεν χρησιμοποιούνται για την κάλυψη αναμενόμενων ζημιών από άλλα ανοίγματα. Τα ποσά αναμενόμενης ζημίας για τιτλοποιημένα ανοίγματα και οι γενικές και ειδικές προσαρμογές πιστωτικού κινδύνου που σχετίζονται με αυτά τα ανοίγματα δεν περιλαμβάνονται στον υπολογισμό.»

(6) Στο άρθρο 178 παράγραφος 1, το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«(β) ο πιστούχος είναι σε καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών σε οποιαδήποτε σημαντική πιστωτική υποχρέωση έναντι του ιδρύματος, της μητρικής του επιχείρησης ή των θυγατρικών. Οι αρμόδιες αρχές δύναται να αντικαταστήσουν τις 90 ημέρες με 180 ημέρες για τα ανοίγματα που είναι εξασφαλισμένα με ακίνητα κατοικίας ή εμπορικά ακίνητα MME στην κατηγορία ανοιγμάτων λιανικής ς, καθώς και για τα ανοίγματα σε οντότητες του δημόσιου τομέα. Οι 180 ημέρες δεν ισχύουν για τους σκοπούς του άρθρου 36 παράγραφος 1 στοιχείο ιγ) ή του άρθρου 127.»

(7) παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο 469α:

«Άρθρο 469α

Παρέκκλιση από την αφαίρεση ποσών από στοιχεία κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 για τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο ιγ), τα ιδρύματα δεν αφαιρούν από τα στοιχεία κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 το εφαρμοστέο ποσό ανεπαρκούς κάλυψης για τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα στην περίπτωση των ανοιγμάτων που δημιουργήθηκαν πριν από τις 14 Μαρτίου 2018.

Στις περιπτώσεις όπου οι όροι και οι προϋποθέσεις ενός ανοίγματος το οποίο δημιουργήθηκε πριν από τις 14 Μαρτίου 2018 τροποποιούνται από το ίδρυμα με τρόπο ο οποίος αυξάνει το άνοιγμα του ιδρύματος στον πιστούχο, το άνοιγμα θεωρείται ότι έχει δημιουργηθεί κατά την ημερομηνία εφαρμογής της τροποποίησης και παύει να υπόκειται στην παρέκκλιση που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο.»

Άρθρο 2

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
[Ο Πρόεδρος]

Για το Συμβούλιο
[Ο Πρόεδρος]